

Gorenjski Glas

TOREK, 9. AVGUSTA 2022

LETO LXXV, ŠT. 63, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Boris Johnson z ženo na Jezerskem

Britanski politik Boris Johnson si je s soprogo Carrie za poročno potovanje izbral Slovenijo, natančneje Jezersko. Par je bival v petzvezdični Vili Planinka. Prišla sta prejšnjo sredo, domov sta se vrnila v nedeljo.

ALENKA BRUN

Jezerko – Tokrat je petzvezdični butični hotel Vila Planinka gostil britanskega politika Borisa Johnsona in njegovo novo soprogo Carrie. Vilo je par izbral za preživljanje krajših medenih tednov, ki sta jih po poročanju preživela precej aktivno. Britanec navdušenja nad Slovenijo ni skrival. Tik preden sta s soprogo odšla domov, je Boris Johnson pred Vilo Planinka stopil pred televizijske kamere in se zahvalil slovenskim medijem, da so spoštovali njuno zasebnost. »Imela sva se čudovito,« je poudaril in

se hudomušno opravičil, ker njegova slovenščina ni ravno najboljša, ter nasmejajal z izgovorjenim »dober dan.« Izrekel je tudi zahvalo vsem, ki so jima pomagali soustvarjati njuno poročno potovanje. »Splezala sva na vsako dostopno goro, plavala v jezerih in kolesarila,« je navdušeno strnil opis potovanja. Povedal je tudi, da zelo priporoča obisk Slovenije in da sta z ženo videla neverjetne stvari. Ni skrival navdušenja nad Postojnsko jamo in odkrito priznal, da ni vedel zanjo. In se še enkrat zahvalil: »Imela sva se res čudovito. Hvala.«

Vila Planinka je butični hotel na Jezerskem, ki ne navdušuje le z okoljem oziroma neokrnjeno naravo, ki jo obdaja, ampak tudi z alpsko elegantnostjo. Torej gre za kombinacijo, ki zagotavlja sproščujoč odmik od stresnega vsakdanjega življenja. Ponaša se tudi z izvrstno kulinariko. Najdemo jo tako v slovenskem Michelinovem vodniku kot tudi Gault & Millau Slovenija. V Vili Planinka čas teče drugače, pogostokrat navdušeno povedo obiskovalci hotela. Lastnik Vile Planinka je Marjan Batagelj.

Tik preden sta se s soprogo vrnila domov, je Boris Johnson pred Vilo Planinka stopil pred televizijske kamere. Navdušenja nad Slovenijo ni skrival. / Foto: Tina Dokl

► 3. stran

Liber najhitreje proti Lučinam

Avto-moto društvo Zvezda je bilo minuli konec tedna organizator jubilejne mednarodne Gorske hitrostne dirke Lučine, na kateri je zanesljivo slavil Italijan Federico Liber, naš najboljši pa je bil Milan Bubnič.

VILMA STANOVNIK

Gorenja vas – S petkovo tradicionalno povorko skozi Gorenjo vas se je začela letošnja Gorska hitrostna dirka Lučine, ki je letos potekala v dvajseti izvedbi.

Za dirkanje po zahtevni in zanimivi progi je bilo prijavljenih več kot osemdeset tekmovalcev in tekmovalk, na koncu pa jih je z vsemi tremi nedeljskimi tekmovalnimi vožnjami opravilo 71. Znova je bil najhitrejši Italijan Federico Liber s športnim prototipom Wolf GB.

Rekordni čas proti Lučinam je postavil Italijan Federico Liber s športnim prototipom Wolf GB. / Foto: Gorazd Kavčič

► 13. stran

Vode onesnažene s fekalijami

Društvo za varstvo okolja Bled je pred dnevi opozorilo, da na vrhuncu turistične sezone večje količine zaudarjajočih odpadkov preplavljajo strugo potoka Jezernica na Bledu.

► 16. stran

Potok Jezernica je spominjal na kanalizacijski kanal, voda je bila motna in rjavih odtenkov. / Foto: arhiv Društva za varstvo okolja Bled

AKTUALNO

Obnova počivališč ob avtocesti

Na mestu dotrajanega počivališča Lipce jug bo zaživelo novo, sodobno avtocestno počivališče. Imelo bo prostor za okrepevalnico, sanitarni del, igrišče ...

2

GORENJSKA

Most, ki kar kliče po nesreči

Kaj se dogaja z mostom ob jezeru Črnava v Preddvoru in ograjo ob pešpoti ter zakaj nihče ne ukrepa? Most je namreč daleč od tega, da bi bil varen.

6

GORENJSKA

Sirček, ki izkazuje ljubezen

V Preskarjevem muzeju na Veliki planini so v soboto pripravili Dan trnič, tega znamenitega velikoplanskega sirčka, ki so ga obiskovalci lahko izdelali tudi sami.

8

ZANIMIVOSTI

V Kajžnkovo hišo po zabavno izkušnjo

V Ratečah se je nedavno odprl novi Escape muzej (muzej pobege), ki obiskovalcem poskuša približati zgodovino na igriv in zabaven način.

10

VREME

Danes, jutri in v četrtek bo večinoma sončno.

► jutri: večinoma sončno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Helena Blagne v Kranju

Glasbena diva Helena Blagne z enim najlepših in najbolj čutnih glasov na našem območju že trideset let osvaja srca poslušalcev s skladbami, ki se takoj po izidu uvrstijo med najbolj predvajane na številnih radijskih postajah v državi. Tokrat bo na samostojnem koncertu Helena Intimno na gradu Khislstein v Kranju v živo predstavila svoje glasbene zgodbe. Prejemnica mnogih fe-

stivalskih nagrad, glasbenica, ki je razprodala največje slovenske dvorane vključno z ljubljansko Areno Stožice, bo ob izbrani vrhunski glasbeni ekipi na koncertu predstavila številne uspešnice zadnjih let (Ti boš vedno prvi, Kar bo, pa bo, Led in sol), kot tudi tiste, s katerimi se je njena glasbena pot začela. Poletni večer tako preživite v ritmičnih aktualnih in zimzelenih uspešnicah izjemne pevke, glasbenice in umetnice – 20. avgusta v avditoriju gradu Khislstein.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Ali je Helena Blagne že nastopila na gradu Khislstein? Odgovore pošljite do torka, 16. avgusta 2022, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VINKO JERAM iz Besnice.

Novi razpis za direktorja Turizma Bled

Ker kandidat, ki je bil potrjen na preteklem razpisu, iz osebnih razlogov ni sprejel funkcije, je javni zavod Turizem Bled moral ponoviti postopek javnega razpisa.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Svet javnega zavoda Turizem Bled je pred kratkim objavil nov, tokrat že drugi javni razpis za direktorja. Na prvem razpisu, ki je bil objavljen februarja, je svet zavoda med 16 prijavljenimi kandidati za najustreznejšega izbral Matjaža Grma iz Lesc. K njegovemu

Z novim razpisom želijo pritegniti kandidata, ki bo imel dolgoročno strategijo razvoja turizma na Bledu.

imenovanju bi moral blejski občinski svet podati soglasje na marčevski seji, a je tik pred tem Občina Bled prejela zaprosilo za umik te točke z dnevnega reda iz osebnih razlogov. »Zaradi osebnih razlogov kandidata, ki je bil potrjen na preteklem razpisu, je javni zavod Turizem Bled moral na žalost

ponoviti postopek javnega razpisa,« je pojasnil predsednik sveta zavoda Uroš Ambrožič in dodal, da želijo z novim razpisom pritegniti kandidata, ki bo imel dolgoročno strategijo razvoja turizma na Bledu, bo znal povezati ekipo in vse deležnike ter bo imel jasno vizijo in cilj ter tudi načrt, kako do cilja priti.

Turizem Bled začasno vodi vršilka dolžnosti direktorice Romana Purkart, ki je bila na funkcijo imenovana konec januarja, potem ko je bil po izteku mandata prejšnjemu direktorju Tomažu Roglju in ob zapletih z oblikovanjem novega sveta zavoda Turizem Bled skoraj mesec dni brez uradnega zastopnika. »Vršilka dolžnosti direktorice opravlja vse naloge, tako da zavod normalno deluje, je pa treba opraviti vse potrebno, da v čim krajšem času dobi novega direktorja, ki bo uspel nadaljevati uspešno delo,« je še povedal Ambrožič.

Vodikove polnilnice za vojsko

Vlada je v načrt razvojnih programov ministrstva za obrambo do leta 2025 uvrstila pilotni projekt samooskrbnega vozlišča na podlagi vodikove tehnologije v kranjski vojašnici.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Vlada je v veljavni Načrt razvojnih programov 2022–2025 pri ministrstvu za obrambo uvrstila tudi projekt ResHUB – vozlišče v vojašnici Petra Petriča Kranj. Gre za pilotni projekt samooskrbnega vozlišča na podlagi vodikove tehnologije z izhodiščno vrednostjo skoraj 13,2 milijona evrov, financiranje pa zagotavljata evropski Sklad za podnebne spremembe in zasebni partner. Ta še ni izbran, so pojasnili na ministrstvu za obrambo.

Energetska samooskrba vojašnic

Namen in cilj projekta je zgraditi zmogljivost dolgoročne samooskrbe obrambnih infrastrukturnih kapacitet v Republiki Sloveniji in Evropski uniji, ki oskrbujejo z energijo vozila in opremo, nastanitvene, obrambne in ostale objekte v vojašnici Kranj. Gre za tehnologije, ki temeljijo na obnovljivih virih energije, shranjevanju energije v vodik, so-proizvodnji elektrike in toplote ter distribuciji energije. Vzporedno se dopolnjujejo transportne zmogljivosti obrambnih sil (Slovenske vojske in Uprave RS za zaščito in reševanje) z opremo,

Z vodikom in fotovoltaike na strehah bodo zagotavljali dovolj energije za delovanje kranjske vojašnice. / Foto: Tina Dokl

ki jo poganjajo tehnologije na električni pogon, pojasnjujejo na ministrstvu.

Polkovnik Robert Šipec iz Direktorata za logistiko ministrstva za obrambo je že pred časom predstavil, da bodo v kranjski vojašnici postavili toplotne črpalke in fotovoltaično elektrarno v velikosti devet tisoč kvadratnih metrov, kar pomeni približno 1,7 gigavatne ure proizvedene električne energije na leto. »Postavlja se elektrolizer za proizvodnjo vodika, torej se bo vodik proizvajal lokalno iz obnovljivih virov energije. Postavljen bo tudi

zalogovnik za hranjenje do pet ton vodika. Postavljamo tudi gorivne celice za proizvodnjo elektrike in toplote, ki potrebujejo za delovanje tudi manjšo baterijo. In postavljamo vodikovo polnilnico, ki bo zmožna črpati v transportna vozila okoli dvesto kilogramov vodika na dan. To pomeni, da bi lahko z osebnimi vozili prevozili 3,2 milijona kilometrov na leto ali štiristo tisoč kilometrov s tovornjaki in avtobusi. Hkrati bomo postavili hitre in klasične električne polnilnice, preuredili bomo tudi promet,« je pojasnil.

Vodikova polnilnica tudi za prebivalstvo

Poveljnik kranjske vojašnice polkovnik Franjo Lipovec pa je o načrtovanem projektu povedal: »Vodikove polnilnice bodo ogromna pridobitev za vojsko, saj si bomo z vodikom in fotovoltaike na strehah naših objektov zagotavljali dovolj energije za delovanje vojašnice.«

Kot je dodal, projekt pomeni pridobitev tudi za lokalno skupnost, saj je predvidena tudi ureditev vodikove polnilnice za prebivalstvo, predvsem pa za mestne avtobuse.

Obnova počivališč ob avtocesti

Na mestu dotrajanega počivališča Lipce jug bo zaživelo novo, sodobno avtocestno počivališče. Imelo bo prostor za okrepevalnico, sanitarni del, igrišče in prostor za počitek ter informacijsko točko.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Na dotrajanem avtocestnem počivališču Lipce jug so pred kratkim že zabrneli gradbeni stroji in še letos naj bi zaživelo novo, sodobno počivališče. To bo, kot pravijo na Darsu, urbano in moderno urejeno, imelo bo prostor za okrepevalnico, sani-

Na Gorenjskem bodo novo podobo dobila počivališča Lipce jug in sever ter Povodje vzhod in zahod.

tarni del s toaletnimi prostori, prostor za kadike s kadilnico, urejeno igrišče in prostor za počitek ter informacijsko točko, na kateri bodo obiskovalci imeli dostop do prometnih, turističnih in vremenskih informacij. Poleg tega bodo preplastili asfalt

Počivališče Lipce jug ob gorenjski avtocesti med Jesenicami in Lescami že prenavljajo.

/ Foto: Gorazd Kavčič

in namestili novo prometno opremo, območje na novo komunalno opremili, namestili pa bodo tudi videonadzor. Na novo počivališče ne bo več dovoljen dostop težkih tovornih vozil.

»Pri veliki večini potnikov v tranzitu so mala počivališča prvi in morda tudi edini stiki Slovenijo. Imenovali bi

jih lahko tudi ogledalo Slovenije, zaradi česar je njihova urejenost še pomembnejša,« poudarjajo na Darsu, kjer bodo na enak način kot Lipce jug obnovili štiri najstih malih počivališč ob avtocestah. Na njih ni bencinskih servisov, doslej pa niso imela enotne podobe, oprema je bila stara, tudi

uničena, nameščenih je bilo zgolj nekaj miz s klopmi, sanitarije pa so bile večinoma dotrajane. Poleg tega je bila večina površin namenjena zgolj parkiranju osebnih in tovornih vozil.

Izvajalca del sta Hidrotehnik in KPL, pogodbeno vrednost pa je 10,4 milijona evrov brez DDV.

Boris Johnson z ženo na Jezerskem

◀ 1. stran

Lastnik Vile Planinka Marjan Batagelj nam je zaupal, da do zadnjega niso vedeli, kdo pravzaprav pride. Niti sklepati niso mogli, saj je šlo za zasebni obisk, ki se je prepletal z varovanjem. Kdo dejansko pride, so izvedeli dan pred prihodom. Ob tem ne gre pozabiti, da je tudi v svetovnem merilu Boris Johnson izpostavljena osebnost in zato tak gost v hotelu pomeni tudi upoštevanje izjemno zahtevnega protokola, v sklopu katerega je med pomembnimi dejavniki, za katere je treba poskrbeti, tudi spoštovanje njegove zasebnosti.

Veliko časa sta preživela na Jezerskem

Zakonca naj bi si v Sloveniji hotela ogledati tudi Bled, a sta si zaradi veliko ljudi premislila. Obiskala sta Ljubljano, veliko časa pa sta preživela na Jezerskem.

Britanski politik je pred slovenske medije stopil brez soproge in se jim tudi javno zahvalil za spoštovanje njune zasebnosti, tako da sta teh nekaj dni poročnega potovanja resnično preživela v miru. / Foto: Tina Dokl

Kot gostitelj je Batagelj izjemno zadovoljen, da jim je v Planinki uspelo zgraditi

pozitivno zgodbo, kar pošilja v svet tudi pozitivno sporočilo, da je Slovenija varna dežela, je še dodal.

Nikoli sicer ne bomo vedeli, ali je bilo Jezersko prva in edina izbira zakoncev Johnson, saj se je govorilo tudi o drugih lo-

Boris Johnson je v svetovnem merilu izpostavljena osebnost, zato tak gost v hotelu pomeni tudi upoštevanje izjemno zahtevnega protokola, v sklopu katerega je med pomembnimi dejavniki, za katere je treba poskrbeti, tudi spoštovanje njegove zasebnosti.

kacijah, a Batagelj meni, da najboljše stvari v državi vedno iščeš, ko prispeš vanjo. »Ni pa nujno, da če si se nekaj odločil, bo dejansko tako. Ker če ob tovrstnih obiskih pride do česa

nepredvidenega, enostavno odidejo.« Zato je še toliko bolj ponosen na ekipo Vile Planinka, da sta gostata ostala do konca. »Bilo bi

»Velika zahvala deželi, ki ima dejansko besedo 'love' v svojem imenu. Imela sva se res čudovito. Hvala,« Boris Johnson ni skrival navdušenja nad Slovenijo.

fino, če bi z našim obnašanjem prepričali še kakega tovrstnega posameznika, da se odloči in nas obišče.«

Butičnost, kulinarika ...

Da sta se zakonca Johnson odločila prav za Vilo Planinka, so po lastnikovem mnenju najverjetneje odtehtali butičnost, kulinarika in protokol. Kulinarična izkušnja v Vili Planinka pod vodstvom Blaža Derlinka je Johnsona navdušila, medtem ko ga je hotelski sommelier Marko Koren prepričal s svojimi zgodbami in poznavanjem vin. Marjan Batagelj pojasni: »Pri nas imamo samo slo-

venska vina. On je poznavalec in z Markom sta zgradila neki odnos, in ker mu je bilo vino, ki mu ga je glede na njegov opis predlagal Marko, všeč, je sledil naslednji korak: enostavno sta se usedla v avto in obiskala vinarja ...«

Zakonca Johnson zelo prijetni, topli osebi

»Eno je to, kar bomo o njem prebrali kot o politični osebnosti, če govorimo o njem kot o človeku, pa ugotovimo, da je izredno inteligenten, ima izjemen spomin, nič ne dela na pamet in vse, kar je hotel videti, si je izbral sam. Mi smo mu le predstavili možnosti – to je bilo njegovo oziroma njuno poročno potovanje. Sta pa zakonca Johnson izjemno prijetna človeka, zelo topli osebi.«

Batagelj nam je še zaupal, da jim je Boris Johnson namenil odkrito pohvalo, največ pa jim pomeni, da sta britanska zakonca na dopustu pri njih uživala.

k

KOMENTAR
VILMA STANOVNIK

Loško poletje

Marsikdaj gredo (zlasti) moški pod večer v bife, da malce potarnejajo, da se pogovorijo o najpomembnejših stvareh. Mnogokrat govorijo o športu, včasih o ženah in otrocih, o politiki, dopustih ... Ko jih včasih, ko je debata že kar vroča, poslušam, le redko slišim besede pohvale. Še največkrat se radi pohvalijo s tem, kako dobri športniki smo, kako malo nas je, pa imamo toliko uspešnih deklet in fantov, ki zmagojujejo na največjih tekmovanjih doma in po svetu.

Pred kratkim pa me je na eni od teras presenetilo, koliko pohval sem slišala na račun domačega mesta. Kako zanimiva in živahna je Loka politi in koliko stvari je moč početi, ne da bi bilo treba sedeti v avto in se odpeljati do morja ali vsaj do Bohinja ali Bleda.

Ogromno je zanimivih kolesarskih poti in priložnosti za daljše in krajše izlete do zanimivih točk in celo do dobrih gostiln. Če greš samo na sprehod na Loški grad, je menda moč dobiti sladoled, ki je malo kje boljši. V lokalih v mestu in okolici imajo pivo iz bližnjih domačih pivovarn. Popiješ ga menda lahko celo med tem, ko otroke oddaš v Bralnico na vrtu Sokolskega doma, kjer je živahno zlasti ob torkih pod večer, ko se tam marsikaj dogaja. Danes bo moč poslušati pesmi, čez teden dni pravljico, pa že marsikaj se je dogajalo minule tedne.

A to še zdaleč ni vse. Ta teden se začne Kino nad mestom. Znova bodo filmi na terasi nekdanje Name, kamor je vredno iti že zaradi najlepšega nočnega pogleda na staro mestno jedro in okolico. Če je še film dober, kot se obetajo od četrtka do nedelje, se res ni treba voziti v Kranj, Ljubljano ali še kam dlje. Do kinodvorane na prostem se lahko sprehodiš ali pelješ s kolesom, ki si ga po novem lahko tudi izposodiš.

Tudi v drugem delu avgusta bo Loka spet še kako živahna oziroma po domače – Loka bo pisana. V desetih dneh, med 19. in 28. avgustom, napovedujejo kar deset koncertov, nastopilo pa bo vrsto zanimivih gostov, tudi domači glasbeniki na čelu z Janom Plestenjakom.

Seveda ne bo manjkal priljubljeni Festival sladoleda, plesati bo moč pred Pilarno, zadnji avgustovski petek bo na gradu Karavana domačih pivovarn, v mestu se obetajo ustvarjalna delavnica, igre na prostem, pa stand-up na terasi na Nami in še kaj.

V Loki se res dogaja toliko stvari, da se ne morejo pritoževati niti tisti, ki radi rečejo, da nikoli ni nič ravno zanje. Da se ne dogaja nič takega, kar bi bilo po njihovem okusu in da je mesto med dopusti dolgočasno in zaspano.

In če bo nekoč v Škofji Loki še poletni plavalni bazen, potem bodo tudi tisti, ki v vsakem dobrem najdejo tudi kaj slabega, morali ostati tiho.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urša Petermel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Marjan Batagelj, lastnik Vile Planinka / Foto: Tina Dokl

Vila Planinka je butični hotel, ki ne navdušuje le z okoljem oziroma neokrnjeno naravo, ki jo obdaja, ampak tudi z alpsko elegantnostjo. / Foto: Alenka Brun

Z enotno vizijo do skupnega uspeha

Osrednja slovesnost ob prazniku Občine Kranjska Gora je bila na predvečer praznika, v soboto, 6. avgusta. Občinska priznanja so podelili Društvu Gorska reševalna služba (GRS) Kranjska Gora, Janezu Zajšku in Brigiti Pirc iz Mojstrane ter Francu (Franju) Potočniku iz Mojstrane.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Občina Kranjska Gora slavi svoj praznik 7. avgusta, na dan, ko je pred 127 leti domoljub, planinec, graditelj planinskih postojank, glasbenik in župnik Jakob Aljaž postavil stolp na vrh Triglava. Osrednja slovesnost je bila na predvečer praznika na Trgu na Gorici v Kranjski Gori.

Domači župan Janez Hrovat se je zahvalil vsem in vsakemu posebej v občini, ki

prispevajo na različnih področjih svojega delovanja, ki se trudijo za enotno občino, da o njej lahko govorimo kot o zgodbi o uspehu. »Od srca hvala vsem, ki ste mi pomagali v teh osmih letih to zgodbo o uspehu tudi dosanjati.« Poudaril je izjemno delovanje Jakoba Aljaža v teh krajih, omenil športne zanesenjake, ki so še dodatno utrdili sloves te smučarske in nordijske destinacije. Do FIS svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju Planica

2023, največje prireditve v občini in ene največjih v Sloveniji, pa je bilo na dan občinske slovesnosti še 198 dni.

Investicije v občini so plod enotne vizije z veliko vlozene energije, je poudaril župan Hrovat. Posebej je omenil pridobljena nepovratna državna, evropska sredstva, samo v zadnjih dveh letih je bilo sofinanciranih za več kot dva milijona evrov projektov, s pomočjo katerih je v Mojstrani nov vrtec, v nadaljevanju še prizidek vrtca, tudi vodohran Alpina v Kranjski Gori, ki je v gradnji ..., in kar osem milijonov sofinanciranih sredstev za nov investicijski zagon za RTC Žičnice Kranjska Gora.

Občinski nagrajenci

Posebno zahvalo je župan namenil prejemnikom priznanj. Franjo Potočnik iz Mojstrane je bil mladinski reprezentant v smučarskem teku in trener, član atletskega kluba ŽAK Ljubljana kot tekač na dolge proge in v hitri hoji s številnimi odličji. Leta 2000 je za svojo 65-letnico s humanitarno noto za jeseniško bolnišnico opravil

Od leve: Aleš Robič v imenu Društva GRS Kranjska Gora, Janez Zajšek in Brigita Pirc, Franc (Franjo) Potočnik in župan Janez Hrovat / Foto: Tina Dokl

366 vzponov na Triglav v 278 dneh. Tisoči vzpon je opravil pri osemdesetih letih. Pel je v zboru, pisal besedila za pesmi, se ukvarjal z umetnim kovaštvom, slikarstvom, fotografiranjem. V rokopisu ima 2500 pesniških kitic in 400 aforizmov, za katere načrtuje knjižno izdajo.

Brigita Pirc in Janez Zajšek iz Mojstrane sta zadnjih dvajset let upravljala tamkajšnje smučišče. Skrbela sta za brežhibno delovanje

naprav, se trudila z izdelavo umetnega snega in prirejala dogodke. S svojo požrtvovalnostjo in ljubeznijo do vasi pod Triglavom sta omogočila generacijam otrok, da so na smučeh preživljali zimske dni, in ohranila tradicijo smučanja v Mojstrani, s katero bo po njuni zaslugi lahko nadaljeval novi lastnik žičnice. Sta tudi prizadevna člana TD Dovje - Mojstrana.

Društvo GRS Kranjska Gora nadaljuje tradicijo lokalnih zanesenjakov, ki so

pred 110 leti v gostilni Pr' Vrbaniju ustanovili prvo rešilno postajo pri nas, takrat v okviru Slovenskega planinskega društva. Leta 2019 so ustanovili samostojno Društvo GRS Kranjska Gora, ki ima danes 45 članov, intervencij se udeležuje 28 gorskih reševalcev. Člani se redno usposabljujejo, izvajajo preventivne akcije za večjo varnost v gorah, sodelujejo s sosednjimi društvi GRS ... in poudarjajo, da je gorsko reševanje timsko delo.

Aljažu so se s položitvijo venca ob njegovem grobu na dovškem pokopališču poklonili podžupan Bogdan Janša, podpredsednik PZS Martin Solar, župnik Franc Juvan in predstavniki lokalnih društev.

Obnova pokopališkega objekta na Blejski Dobravi

V objektu ne bo več gostinskega lokala, uredili pa bodo čajno kuhinjo, prostor za pripravo žar in razstavni prostor krst.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Občina Jesenice bo septembra začela obnavljati pokopališki objekt na Blejski Dobravi. Pogodbo za izvedbo del sta podpisala župan Blaž Račič in direktor podjetja Kovinar – Gradnje ST Jernej Mrak. V sklopu del bodo objekt energetsko sanirali, z izdelavo klančine in preureditvijo stopnic pa bodo omogočili tudi enostavnejši dostop funkcionalno oviranim osebam. Kot so pojasnili na Občini

Jesenice, bo po novem celoten objekt namenjen le pokopališki dejavnosti. Zdaj je namreč v objektu tudi gostinski lokal, po novem pa bodo uredili čajno kuhinjo, prostor za voznička in pripravo žar, razstavni prostor krst in arhiv.

Pogodbena vrednost del znaša dobrih 686 tisoč evrov, od česar bo nekaj več kot 143 tisoč evrov sofinancirala EU iz Kohezijskega sklada. Dela morajo biti zaključena do konca junija prihodnje leto.

Pokopališki objekt Blejska Dobrava / Foto: Občina Jesenice

Spomin na Cankarjev bataljon

Slavnostni govornik na spominski slovesnosti na Vodiški planini je bil tokrat Jakob Demšar, predsednik Krajevne organizacije ZB Radovljica - Lesce.

NIKA TOPORIŠ

Radovljica – Ob 81. obletnici ustanovitve Cankarjevega bataljona je Združenje borcev za vrednote NOB Radovljica tudi letos pripravilo zdaj že tradicionalno srečanje pri Partizanskem domu na Vodiški planini. Slovesnost je bila posvečena spominu na ustanovitev bataljona, ki so ga leta 1941 ustanovili na pobudo narodnega heroja Staneta Žagarja.

Vse prisotne je najprej nagovorila predsednica Združenja borcev za vrednote NOB območja Radovljica Danijela Mandeljc in poudarila, da smisel tovrstnih srečanj tiči v spominjanju preteklih dogodkov in ohranjanju zgodovinskih dejstev.

Slavnostni govornik Jakob Demšar, predsednik Krajevne organizacije ZB Radovljica - Lesce, je v svojem nagovoru poudaril: »Ustvarili smo državo, ki pomeni simbol nacionalnega ponosa, temelj pravne in ekonomske varnosti ter simbol suverenosti, žal pa

državljeni vedno znova ugotavljamo, da so nam mnoge oblasti čez čas državo tako rekoč ukradle.« Opomnil je, da smo Slovenci pred velikimi krizami znali stopiti skupaj in da se spodobi, da postojimo na krajih, kjer so skupaj stopili naši odporniški partizanski predniki in izgubili življenja.

Vsebinsko je bila slovesnost posvečena tudi Karlu Destovniku -Kajuhu, slovenskemu pesniku in dejavnemu udeležencu NOB, saj bo decembra minilo sto let od njegovega rojstva.

»Zgodovinskih dejstev ne more spremeniti nihče. In nihče ne more spremeniti dejstva, da so se pred 81 leti na tem kraju zbrali gorenjski domoljubi in ustanovili Cankarjev bataljon,« je navedel ter trenutno politično oblast pozval, naj ne pozabi, kaj je njena naloga. »Novi oblasti moramo dati vedeti,

Predsednica Združenja borcev za vrednote NOB Radovljica Danijela Mandeljc in slavnostni govornik Jakob Demšar / Foto: Nika Toporiš

da od njih pričakujemo jasne smeri in cilje ukrepanja države, kamor je treba šteti urejeno gospodarsko in davčno politiko ter močno socialno državo,« je poudaril.

Vsebinsko je bila slovesnost posvečena tudi Karlu Destovniku -Kajuhu, slovenskemu pesniku in dejavnemu udeležencu NOB, saj bo decembra minilo sto

let od njegovega rojstva. Na Vodiški planini so se ob recitaciji najbolj znanih Kajuhovih pesmi spomnili njegove življenjske zgodbe, velike ljubezni s Silvo Poničkar in tragičnega konca. Slovesnost sta ob glasbeni spremljavi Francija Valanta in Darka Petermana povezovala Anže Habjan in Suzana Adžić.

Gradnja ne ovira plavalcev

Rekonstrukcija radovljiškega kopališča teče po načrtih, kopalci in športniki lahko bazen kljub gradnji nemoteno uporabljajo.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Celovita rekonstrukcija radovljiškega kopališča teče po načrtih. Izbrani izvajalec, podjetje VG5, je dela začel oktobra lani, končana pa bodo v prihodnjem letu. Izvedba je organizirana tako, da bazen in kamp v času poletne sezone lahko obratujeta, je poudaril župan Ciril Globočnik.

Trenutno nadaljevanje prve faze zajema obnovo garderob, sanitarij za veliki bazen in kamp ter restavracije, ki se iz severnega prestavlja v južni del, kjer bosta tudi recepcija in vhod v bazenski kompleks.

Projekt, katerega skupna vrednost je ocenjena na okoli deset milijonov evrov, se izvaja v dveh fazah. V okviru prve, vredne nekaj več kot 4,5 milijona evrov, je bila že predlani dokončana gradnja prostora za elektroenergetske naprave. Trenutno nadaljevanje prve faze zajema še obnovo garderob, sanitarij za veliki bazen in kamp ter restavracije, ki se iz severnega prestavlja v južni del, kjer

Bazen je ločen od gradbišča, obiskovalci kopališča in kampa že lahko uporabljajo nove sanitarije. / Foto: Gorazd Kavčič

bosta tudi recepcija in vhod v bazenski kompleks.

V ta sklop sodi tudi izgradnja novega pokritega učno-terapevtskega bazena, ki bo namenjen plavalnemu opismenjevanju in rehabilitaciji na Gorenjskem. Za ta del rekonstrukcije radovljiškega kopališča je občina lani prejela 1,5 milijona evrov na javnem razpisu ministrstva za šport za sofinanciranje investicij v rekonstrukcijo športnih bazenov, fundacija za šport pa projektu namena še 55 tisoč evrov.

Pojasnil je še, da delo, glede na to, da je Obla gorica, v katero je delno vkopano radovljiško kopališče,

zavarovana kot naravna vrednota, redno spremlja Zavod za varstvo narave. Zagotovil je, da bodo ob koncu del poskrbeli, da bo območje, ki so ga izkopal, ponovno zazelenjeno in zasajeno z drevjem.

V drugi fazi bo bazen dobil drsno streho, velneški in fitness center na mestu, kjer je trenutno restavracija, ter del naprav za ogrevanje. Otroški bazen ostane tam in tak, kot je, dve drči, ki bosta nad sanitarnim objektom za kamp, pa se bosta spustili do izteka, ki bo v neposredni bližini malega letnega bazena. Občina tudi v tem delu računa na sredstva države,

saj je v proračunu za športne objekte zagotovljenih 150 milijonov evrov.

Kompleks kopališča, ki ga poleg olimpijskega bazena predstavljajo še kamp, zunanje in notranje športne površine ter drugi spremljajoči prostori, tako namerava občina urediti v atraktivno turistično, sodobno učno, športno-rekreacijsko ter terapevtsko in velneško infrastrukturo. Namenjen bo tako turistom, dnevnim obiskovalcem in domačinom kot vrhunskim in rekreativnim športnikom ter osebam, napotanim na terapevtsko zdravljenje, še poudarja župan.

Preurejajo okolico šole v Begunjah

Do konca poletnih počitnic bodo na novo uredili okolico podružnične šole v Begunjah, vključno z novo dostopno cesto, dvanajstimi parkirnimi mesti, dvema učilnicama na prostem in platojem za kolesa.

MARJANA AHAČIČ

Begunje – Med letošnjimi poletnimi počitnicami Občina Radovljica preureja okolico Podružnične šole Begunje. »Dela so v polnem zamahu, odprtje bo ob začetku novega šolskega leta,« je pojasnil župan Ciril Globočnik.

V sklopu investicije, vredne nekaj manj kot pol milijona evrov, je predvidena ureditev nove dostopne ceste za šolo, dvanajstih parkirnih mest, od teh bo eno za invalide, dveh učilnic na prostem in platoja za kolesa.

»Dostopna cesta bo imela krožni prometni režim, urejen bo pločnik za pešce. Na krožni dostopni cesti je

predvideno eno parkirno mesto za začasno ustavljanje, kjer starši na varnem mestu odložijo otroke brez parkiranja avta, in odpeljejo dalje,« so pojasnili na občinski upravi.

Učilnici na prostem bosta urejeni med objektom šole in lokalno cesto, območje učilnic bo bogato zazelenjeno z drevesi in grmičevjem.

Prostor za kolesa bo v prvi fazi urejen le kot plato, kasneje je predvidena še namestitev nadstrešnice, so še pojasnili. Predvidena je tudi ureditev novega prostora za ekološki otok. Večji del območja bo zatravljen, v načrtu je tudi zasaditev novih dreves in nizkega grmičevja.

Prenova okolice podružnične šole v Begunjah bo končana do začetka novega šolskega leta. / Foto: Gorazd Kavčič

Sofinancirana milijonska investicija

Občina Kranjska Gora je oddala prijavo na javni razpis in za izvedbo projekta izgradnje vodohrana Alpina v vrednosti nekaj več kot milijon evrov pridobila sofinanciranje iz evropskih sredstev v višini 440.500 evrov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Izgradnja vodohrana Alpina v Kranjski Gori je eden izmed pomembnih projektov, ki jih bo Občina Kranjska Gora izvedla še letos. Vodohran – zbiralnik pitne vode, ki zadržuje rezervo vode, stabilizira tlačne razmere in izenačuje nihanje porabe – bo omogočil izboljšano delovanje vodovodnega sistema in zanesljivejšo oskrbo s kvalitetno pitno vodo. Izbrani izvajalec podjetje Semago iz Tržiča je začel delati takoj po koncu zimske sezone, gradnja vodohrana pa bo predvidoma zaključena v decembru letos.

Kot sporočili po pridobitvi sofinanciranih sredstev, je eden izmed večjih izzivov v občini zagotavljanje kvalitete in stalne oskrbe s pitno vodo, tudi v konicah porabe. Zato občina stalno vlaga v

Novi vodohran Alpina v Kranjski Gori zmogljivosti šeststo kubičnih metrov naj bi bil zgrajen do konca letošnjega leta. / Foto: Arhiv Občine

izgradnjo lokalne komunalne infrastrukture, namenjene izvajanju gospodarskih javnih služb varstva okolja. Med tovrstne službe sodi tudi gospodarska javna služba oskrbe s pitno vodo.

»Šeststo kubičnih metrov velik vodohran bo eden največjih, narejenih v naši

okolici, in bo velikosti štirih sedanjih vodohranov. Ohranili bomo tudi obstoječega, 150-kubičnega. Prepričan sem, da je skoraj osemsto kubičnih metrov vode zagotovilo za naslednjih nekaj rodov za vodo na območju celotnega naselja Kranjske Gore in zraven še Gozda

- Martuljka, ki je povezan na isti vodni vir,« je povedal župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat.

Evropska unija je za blažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi covid-19 ter v podporo okrevanju in odpornosti evropskih gospodarstev vzpostavila Mehanizem za okrevanje in odpornost. Finančna podpora je namenjena predvsem pospešenemu izvajanju trajnostnih reform in naložb. Na osnovi načrta ukrepov, ki jih je pripravila Republika Slovenija, je ministrstvo za okolje in prostor pripravilo javni razpis za dodelitev sredstev ukrepu Zeleni prehod – Komponenta Čisto in varno okolje, podukrep Izboljšanje ukrepov na področju ravnanja z vodo in okoljske infrastrukture za investicije v vodovodne sisteme, ki oskrbujejo manj kot deset tisoč prebivalcev.

Rešili več kot 320 dreves

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Zaradi izredne suše na Gorenjskem in pomanjkanja vode že za osnovno oskrbo se drevesa srečujejo z zahtevnimi razmerami. Na Mestni občini Kranj so že ukrepali in pred dnevi novim drevesom v drevoredih ob cestah, ki so še posebej na udaru, pomagali z dodatki, in sicer s humično kislino ter posebnimi tabletami, ki pomagajo pri blaženju suše. Na ta način bodo rešili več kot 320 dreves ter jim

omogočili boljšo rast in preživetje v sušnih razmerah.

Kranjski župan Matjaž Rakovec si obenem prizadeva, da bi v dveh mandatih ozeleli mesto s tisoč novimi drevesi. V kranjski občini, kjer so se pridružili tudi globalni pobudi Drevesa v mestu pod okriljem Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo, so jih doslej zasadili že približno polovico. Kot je ob tem še povedal Rakovec, bodo tako v izrednih razmerah skušali ohraniti čim več dreves.

Pozivajo k varčevanju z vodo

Kranj – Komunala Kranj obvešča uporabnike, da je zaradi dolgotrajne suše izdatnost vodnih zajetij močno upadla. Pozivajo k skrajnemu varčevanju, saj vode primanjkuje že za osnovno oskrbo. Do preklica zato velja prepoved uporabe pitne vode za zalivanje zelenic, polnjenje bazenov, polivanje cestišč in poti, pranje avtomobilov na domu in polnjenje gasilskih cistern brez vnaprejšnjega soglasja upravljavca vodovoda za naslednje vodovodne sisteme: Besnica v mestni občini Kranj, Ambrož in Šenturška Gora v občini Cerklje na Gorenjskem in Možjanca v občini Preddvor.

Bronasta odličja mladih lingvistov

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Na otoku Man, ki spada pod britansko kruno, a ni del Združenega kraljestva, je med 24. in 30. julijem potekala 19. mednarodna lingvistična olimpijada, na kateri je barve Slovenije zastopala štiričlanska ekipa dijakov srednjih šol. Članica ekipe je bila tudi dijakinja Gimnazije Kranj Alja Šlenc.

Tekmovanja se je letos udeležilo 52 ekip, sestavljenih iz več kot dvesto tekmovalcev iz 38 držav. Pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS), ki se primarno ukvarja z vpeljavo otrok in mladine

v področja znanosti, tehnike in naravoslovja, so slovenski tekmovalci osvojili kar tri bronasta odličja. Poleg Vite Korošin in Katje Andolšek z Gimnazije Bežigrad in Roka Tadeja Brunška s Šolskega centra Velenje se je tekmovalca udeležila tudi dijakinja Gimnazije Kranj Alja Šlenc, ki je lani sodelovala že v finalu mednarodnega debatnega tekmovanja #ClimateOfChange v Bruslju.

Lingvistična olimpijada poteka od leta 2003 dalje. Tekmovalci, ki so bili časovno omejeni, so imeli na voljo šest ur za reševanje lingvističnih nalog, na ekipni tekmi pa so imele ekipe na voljo štiri ure.

Članica ekipe je bila tudi dijakinja Gimnazije Kranj Alja Šlenc (četrt z leve). / Foto: arhiv ZOTKS

Obnova strehe na domžalski osnovni šoli

JASNA PALADIN

Domžale – Občina Domžale je tudi med letošnjimi šolskimi poletnimi počitnicami pristopila k investicijam na nekaterih šolskih in vrtčevskih objektih. V teh dneh dela potekajo na Osnovni šoli Venclja Perka Domžale, kjer je v izvedbi obnova dotrajane in poškodovane kritine. Kot pravijo

na občini, je glavna konstrukcija strehe v dobrem stanju, tako da bodo v sklopu prenove zamenjali le del konstrukcijskih elementov strehe. Objekt bo na novo prekrit s profilirano jekleno, pocinkano in barvano pločevino. Že nekaj dni pred tem pa so ob šoli zaradi dotrajnosti zamenjali tudi betonsko ograjo vzdolž železniške proge.

Osnovna šola Venclja Perka v središču Domžal dobiva novo kritino.

Most, ki kar kliče po nesreči

Kaj se dogaja z mostom ob jezeru Črnava in ograjo ob pešpoti ter zakaj nihče ne ukrepa? Most je namreč daleč od tega, da bi bil varen.

ALENKA BRUN

Preddvor – Jezero Črnava v Preddvoru v svojo bližino ob lepem vremenu privablja številne redne sprehajalce. Med njimi je tudi Franc Klampfer, ki pa nas je opozoril na razpoke, preperel les, razpadajočo konstrukcijo mostu nad jezerom, po katerem obiskovalci prečkajo jezero – največkrat peš, včasih s kolesom, tudi kakšen na motorju se najde – in na močno poškodovano ograjo tik ob mostu, ob pešpoti, ki pripelje iz smeri središča Preddvora.

Najprej smo se po dogovor obrnili na Občino Preddvor. Župan Rok Roblek odgovarja: »Most je v lasti Direkcije za vode oziroma Republike Slovenije kot lastnice pregrade (jezu). Drži pa, da ga je pred skoraj dvajsetimi leti plačal takratni lastnik hotela.« Doda še, da je bila transakcija plačila izvedena sicer preko občine na direkcijsko, most pa je potem zgradil koncesionar (takrat VGP). »Zaplet danes predstavljata oba lastnika, tako na strani hotela in gradu kot tudi na nasprotni strani,« nadaljuje in pojasni, da jim na zahodni strani, kjer je tudi polomljena ograja, lastnik ne dovoli posegov. »Zato peljemo

Most ob jezeru Črnava glede na videno potrebuje temeljito obnovo. / Foto: Alenka Brun

razlastitveni postopek,« še pove. Se pa župan boji, da do sodelovanja ne bo prišlo, dokler ne bo prepozno in se ne bo kaj zgodilo. Na občini se namreč zavedajo, da je zadeva resna, in zato vodijo vse postopke, ki so v njihovi moči, da se to čim prej uredi.

Vprašanje o mostu smo naslovili tudi na Direkcijo RS za vode, kjer so nas najprej vljudno napotili na Direkcijo RS za infrastrukturo, od tam je potem vprašanje »potovalo« tudi na pristojno ministrstvo, na koncu smo odgovor prejeli

od Direkcije RS za vode. Tako pravijo: »Lesene konstrukcije na pregradnem objektu umetne akumulacije Črnava ni uredila niti ni v lasti ali upravljanju Direkcije RS za vode. Tako pregradni objekt kot lesena konstrukcija, ki omogoča prehod, sta bila financirana s strani lokalne skupnosti in bivšega lastnika hotela in gradu, takrat podjetja Živila Kranj. Direkcija RS za vode ni upravljalca lokalne infrastrukture, urejene za potrebe pešpoti, niti premostitvenih objektov. Direkcija RS za

vode je glede stanja lesene premostitvenega objekta že kontaktirala lokalno skupnost, Občino Preddvor. Trenutno lokalna skupnost vodi aktivnosti glede urejanja okolice in pešpoti na območju umetne akumulacije Črnava.« Predlagajo, naj se z vprašanji glede premostitvenega objekta obrnemo na občino. Nanje pa smo se obrnili že v začetku, in kot lahko razberemo iz njihovega odgovora, se zavedajo, da je zadeva resna, in delajo vse, kar je v njihovi moči, da se stvari uredijo.

Nakup električnih avtobusov

Mestna občina Kranj je s podjetjem MAN podpisala pogodbo za nakup osmih električnih avtobusov, za katere je večino sredstev pridobila na razpisu Eko sklada. Štiri bodo kupili v začetku in štiri ob koncu prihodnjega leta.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) je ena izmed vodilnih slovenskih občin, ki si intenzivno prizadevajo za prehod na okolju prijaznejšo mobilnost. Že leta 2019 so na podlagi strateških in programskih usmeritev na ravni države v proračun uvrstili projekt zmanjšanja emisij v prometu na območju kranjske občine. Projekt predvideva tudi menjavo avtobusov na fosilna goriva za električne avtobuse. Ker gre za relativno visoko investicijo, so se v MOK prijavi na razpis Eko sklada, na katerem so bili uspešni. Ta bo financiral nakup osmih električnih avtobusov v višini 350.000 evrov na vozilo, razlika do polne vrednosti pa bo pokrila koncesionar, podjetje Arriva, in sicer s plačevanjem mesečne najemnine

Po Kranju bo prihodnje leto vozilo osem električnih avtobusov. / Foto: arhiv MOK

za avtobuse. Prihodnje leto bodo tako v Kranju že vozili električni avtobusi, že letos pa bo dobavitelj za krajše obdobje dal na voljo testni električni avtobus.

Po ocenah Arrive, ki v Kranju izvaja mestni potniški promet, naj bi zamenjava z golj štirih vozil na

običajen dizelski pogon za električna vozila in postavitve dveh hitrih polnilnic pomenila razogljičenje skupno 313 tisoč kilometrov. To pomeni kar 360 tisoč kilogramov manj izpustov CO₂ letno oziroma 5,4 milijona ton CO₂ manj v 15-letni življenjski dobi vozila. S

prehodom na prevoz potnikov z električnimi avtobusi kranjska občina uspešno nadgrajuje tudi projekt Električna mobilnost v Mestni občini Kranj v treh stebrih. Prvi zajema posodabljanje voznega parka MOK in javnih zavodov z e-vozili ter postavitvami polnilnic zanje, v drugega je vključena postavitve javnih polnilnic, v tretjega pa postavitev treh sončnih elektrarn.

Projekt MOK izvaja fazno, trenutno je na začetku zadnje faze, ki predvideva zamenjavo preostalih vozil s termičnim motorjem z električnimi vozili. Po zaključku vseh faz bo zato v okolju končalo 150 ton CO₂ manj na leto, kar je toliko, kot ga absorbira približno 7700 dreves oziroma 17,4 hektara gozda. Trenutno je MOK na približno pol poti do tega cilja.

Prenavljajo ceste in odseke

Največji gradbišči v škofjeloški občini sta trenutno na Kidričevi cesti in cesti skozi Gorajte, poleg tega pa prenavljajo še nekatere daljše in krajše cestne odseke.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Letos spomladi se je začela rekonstrukcija Kidričeve ceste, zato že nekaj časa velja spremenjen prometni režim. Gradnja naj bi potekala do 23. novembra, v tem času pa poteka tudi delna in občasna

popolna zapora občinske ceste Kidričeva cesta–Lipica in priključnih kategoriziranih cest in cestnih priključkov. Ob rekonstrukciji obstoječe občinske ceste se gradi tudi nova kolesarska povezava kot kolesarski pas na pločniku v obe smeri ter deloma kot kolesarski

pas na vozišču. Projekt je načrtovan v skladu s Celostno prometno strategijo Občine Škofja Loka. Nastajata tudi dve krožni križišči, in sicer pri Mercator centru in pri Tehničnih pregledih. Trenutno je glavno gradbišče pri Tehničnih pregledih, polna zapora priključka

pa naj bi predvidoma trajala do ponedeljka, 22. avgusta. Obvoz za vsa vozila do poslovnih subjektov severno od križišča Tehnični pregledi bo možen le iz zahodne smeri – iz centra mesta. Obvoz za vsa vozila je možen le iz zahodne smeri ali pa z obvozom desno v krožišču Mercator preko Frankovega naselja.

V nadaljevanju bo potekala ureditev od Kmetijske zadruge do križišča pri Železniški postaji Škofja Loka, kjer bo kolesarjem namenjen kolesarski pas na pločniku. Kolesarska povezava se bo nadaljevala po lokalni cesti Virmaše–železniška postaja, vzdolž železniške proge. Za križiščem se bodo kolesarski pasovi na pločniku zaključili, kolesarji pa bodo vozili po vozišču z ustreznimi ukrepi za omejitev hitrosti. Pešcem bo na tem delu namenjen pas na vozišču.

Zaradi gradnje občinske ceste Škofja Loka–Crngrob–Dorfarje je tam trenutno zapora, ki je predvidena

Obnova ceste čez Gorajte / Foto: Gorazd Kavčič

do konca septembra, in sicer vsak dan od 7. ure do 17.30. Obvoz v času popolne zapore ceste je čez Škofjo Loko in po cesti skozi Groharjevo naselje mimo Pevna do Crngroba ter obratno. V času, ko se ne izvajajo gradbena dela, je zagotovljena prevoznost ceste za lokalni promet.

Pred kratkim so bila zaključena tudi večja vzdrževalna dela na regionalni cesti v Selško dolino, na odseku Športna dvorana Podensemaforizirano križišče Stara Loka. Del ceste so tudi na novo asfaltirali.

Zaradi obnove vodovoda in kanalizacije je trenutno tudi popolna dolgotrajna zapora prometa na občinski cesti v Frankovem naselju, zgrajen pa je že odsek v Podlubniku.

Zaradi rekonstrukcije in širitve lokalne ceste v Pozirno je bila sredi prejšnjega meseca vzpostavljena popolna dolgotrajna zapora dela občinske ceste Bukovščica–Pozirno. Zapora bo v času od 8. do 20. ure predvidoma trajala še do 13. avgusta. Obvoz je urejen čez Knape.

Dolgotrajni popolni zapori občinske ceste Zminec – skozi naselje in Zminec–Staniše–Jamnik bosta veljali do 21. avgusta od 6. do 19. ure. V času, ko se ne bodo izvajala gradbena dela, bo zagotovljena prevoznost ceste za lokalni promet.

Trenutno velja tudi delna zapora občinske ceste na Spodnjem trgu. Zapora je potrebna zaradi obnove fasade in naj bi trajala do konca tega meseca.

Obnova Kidričeve ceste trenutno poteka v okolici Tehničnih pregledov, kjer bo tudi križišče. / Foto: Gorazd Kavčič

Obnovili spomenik NOB na Selu

ALENKA BRUN

Selo – Letos je ZB NOB Škofja Loka – Krajevna organizacija (KO) Žiri s pomočjo Občine Žiri izpeljala obsežno obnovo spomenika NOB na Selu, ki je posvečen preboju glavnine Prešernove brigade iz nemškega obroča na Žirovskem vrhu v noči s 3. na 4. avgust 1943 ter 28 neznanim padlim borcem. Ivan Albreht, predsednik KO Žiri: »V

občinskem proračunu za leto 2022 je bilo posebej za obnovo tega spomenika rezerviranih 6500 evrov – za obnovo in novo zasaditev.« Obnova je potekala v skladu s pričakovanji, nadaljuje in razloži: »Spomenik, sestavljen iz kamnitih delov, je bil razstavljen, deli očiščeni in nato sestavljeni nazaj na novem betoniranem temelju. Betonska ograja in pokrov kostnice sta bila

zamenjana za ograjo in pokrov iz kamna. Zaradi narave dela so se aktivnosti začele v juniju in končale konec julija. Sami pa smo poskrbeli za odstranitev stare zasaditve, izkop sadilnega kanala in še nekaj manjših del v sklopu ureditve okolice.« Po zaključku vseh del so v spomin na zgodovinske dogodke pri obnovljenem spomeniku organizirali tudi krajšo kulturno prireditev.

Ob končanju del so v spomin na zgodovinske dogodke pri obnovljenem spomeniku nedavno organizirali tudi krajšo kulturno prireditev. / Foto: Alenka Brun

Zgodovina je učiteljica narodov

NIKA TOPORIŠ

Tržič – Dne 4. avgusta 1941 je bil na jasi pod Storžičem ustanovljen Storžiški bataljon. Naslednji dan je pod roko okupatorja življenje izgubilo osem partizanov in partizank, katerih imena so vklesana v Šorlijev spomenik. Ob dnevu spomina nanje so tudi letos organizirali svečanost. Veterani vojne za Slovenijo so izpeljali pohod do spomenika s parkirišča v Grahovšah, na katerem je sodelovalo 12 članov, tudi člani občinskega združenja slovenskih častnikov Tržič. Slavnostna govorka je bila letos Andreja Katič, predsednica Sveta predsedstva ZB za vrednote NOB in nekdanja ministrica za obrambo in pravosodje.

»Ponosna sem, da lahko delam kot aktivna članica v združenjih in v ZB za vrednote NOB, saj se temu delu zgodovine lahko samo zahvalimo, da danes sploh govorimo slovensko oziroma da smo sploh lahko tu,« je v nagovoru poudarila Katičeva in obenem osvetlila

Slavnostna govorka Andreja Katič / Foto: Tina Dokl

potrebo po spominjanju. Poudarila je brezbriznost današnjih generacij glede pretekle zgodovine in opozorila na to, da je zgodovina učiteljica narodov, na podlagi katere se učimo in moramo biti izognemo napakam naših prednikov.

Spominsko slovesnost so vsebinsko dopolnili Vida Ribnikar z recitacijo

Kajuhovih pesmi, podžupan Tržiča Nejc Perko in Jure Jerič, predsednik Občinskega odbora ZB za vrednote NOB Tržič, ki je v sodelovanju z občino in drugimi pripravil slovesnost pod Storžičem. Za glasbene vložke sta poskrbela Pihalni orkester Tržič in Živa Knifc Zaletelj, spominsko slovesnost pa je povezovala Mateja Langus.

Sirček, ki izkazuje ljubezen

V Preskarjevem muzeju na Veliki planini so v soboto pripravili Dan trniča, tega znamenitega velikoplaninskega sirčka, ki so ga obiskovalci lahko izdelali tudi sami.

JASNA PALADIN

Velika planina – Kulturno dediščino na Veliki planini ohranjajo tudi z zdaj že tradicionalnim dogodkom, ki je bil tudi letos dobro obiskan, kljub grozečim nevihtnim

oblakom, ki pa obiskovalcev planine niso pregnali.

Pred Preskarjevim pastirskim muzejem sredi pastirskega naselja na Veliki planini so lahko prisluhnili mladi Sonji Kropivšek s kmetije Pr' Gabršek iz

Češnjic v Tuhinju, ki je ena redkih, ki še izdeluje trnič.

»Doma imamo sirarno, a izdelava trničev je od mene zahtevala povsem nova znanja, po kateri sem se obrnila na zdaj že pokojno Rezko Mali. Gre za poseben sir, ki

je narejen le iz kislega mleka in v celoti izdelan na roke. Tega sem se lotila pred osmimi leti na pobudo tedanjega Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik in vse od tedaj rada vodim tudi delavnice, da svoje znanje predajam naprej.« nam je povedala in priznala, da jo to delo zelo veseli.

Kot so lahko izvedeli tudi obiskovalci (med njimi so bili tudi tujci), je trnič narejen iz skute, smetane in soli, nato pa oblikovan v kepico (ta naj bi spominjala na ženske prsi, tudi zato, ker so jih pastirji izdelovali v parih in v znak ljubezni podarjali svojim izvoljenkam), skrbno okrašen s posebej za to izrezljivimi paličicami, ki jim rečemo pisave, in posušen na zraku ali dimu, kot so to nekdanj počeli pastirji. Izdelava zahteva kar nekaj občutka za oblikovanje in spretnosti. Na delavnici je sodeloval tudi Peter Erjavšek, ki je prikazal izdelavo pisav iz lipovega lesa.

Trnič pa ni le pomemben del kulturne dediščine in turistični spominček, ampak je lahko tudi kulinarična

Peter Erjavšek je prikazal izdelavo pisav iz lipovega lesa.

/ Foto: Jasna Paladin

Trnič, značilne le za Veliko, Malo in Gojsko planino, danes izdelujejo le še redki posamezniki. / Foto: Jasna Paladin

posebnost. Sirček potrebuje od dva do tri tedne sušenja na zraku, da dobi svojo končno obliko in tudi namembnost. Uporabljamo ga

namreč kot dodatek jedem tako, da ga nastrgamo in dodamo na rižote, kaše, testenine, juhe, solate in druge jedi.

Delavnico izdelovanja trniča je vodila Sonja Kropivšek s kmetije Pr' Gabršek iz Češnjic v Tuhinju. / Foto: Jasna Paladin

Kmetujejo po taktu divjih prašičev

Kmetje iz Polhograjev opozarjajo na težave, ki jim jih povzročajo divji prašiči. Kot poudarjajo, kmetovanje poteka pod njihovo taktirko.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Problem divjih prašičev v Polhograjskih ni od včeraj. Lastnikom zemljišč že dlje časa povzročajo veliko škodo in ti pravijo, da stanja, kot je letos, še ni bilo. Opozarjajo, da je populacija divjih prašičev prevelika in da je treba nujno ukrepati – takoj.

Vse je razrito, sanacija bo težka

Pred kratkim so se o možnih rešitvah pogovarjali na sestanku, ki ga je sklicala Kmetijska zadruga Medvode. Udeležili so se ga oškodovani zasebniki iz medvoške in tudi iz sosednji občin, Janez Šušteršič, predsednik Kmetijske zadruge Medvode, direktor zadruge Milan Sobočan in pravnik Marko Mlinar, s strani Lovske družine Medvode ocenjevalec škod Marjan Petač in gospodar Matej Močnik, Andrej Andoljšek, višji koordinator za področje gozdarstva in obnovljivih virov na Kmetijsko gozdarski zbornici

Slovenije, in Jože Benec, direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije – Zavoda Ljubljana. Povabljen je bil tudi Lado Bradač, zastopnik Lovske zveze Slovenije, ki pa se sestanka ni udeležil. Problematiko je podrobneje predstavil Franc Tehovnik s Tehovca. Poudaril je, da gre na eni strani za stroške, ki jih imajo zaradi divjih prašičev, na drugi strani pa tudi za čas, saj morajo namesto s kmetijsko mehanizacijo poškodovane površine obdelovati ročno. »Zahtevamo, da se nam pove, kakšni so kratko- in dolgoročni načrti gospodarjenja z divjimi prašiči in jelenjadjo, da se škoda oceni dejansko glede na nezmožnost strojne obdelave, izpad dohodka in problem sanacije. Fotografije prikazujejo povzročeno škodo. Lahko bi jih bilo za cel album. Vse je razrito. Ljudje so garali. Imajo gorsko kmetijsko mehanizacijo in so morali znova obdelovati ročno. Kako se bo saniralo, koliko časa bo trajalo? Saniralo se bo težko, če bodo

obiski divjih prašičev trajali še naprej, tako kot trenutno. Sanacija se je na določenih terenih izvedla jeseni, tudi spomladi. Čez leto so se znova pojavile degradacije na istih travnikih. Kmetovanje v Polhograjskih je očitno pod taktirko divjih prašičev ali določenih lobijev. Problem divjih prašičev se ne pojavlja samo pri nas, temveč po celotni Sloveniji. Prevelika populacija bo slej ali prej povzročala škodo tudi na ravninskih zemljiščih,« je povedal Tehovnik.

Omejitve navzgor za odstrel ni

Da je problem širši, je potrdil Ivan Guzelj s kmetije pri Sv. Barbari v škofjeloški občini in med drugim predlagal, da bi morali kmetje stopiti skupaj in da bi moralo biti sodelovanje med njimi in lovci boljše. S tem so se strinjali tudi drugi prisotni kmetje, ki so poudarili kar nekaj primerov, ko potrebnega sodelovanja ni bilo. »Problem divjih prašičev je res pereč, prijav škod

Travnik na Tehovcu po tem, ko so bili na delu divji prašiči. / Foto: arhiv Vere Tehovnik

je veliko. Trudimo se priti do soglasja z lastniki. Dejstvo je, da na poškodovanih površinah do jeseni ne bo zrastle nič. Tudi naslednje leto bo izpad, tudi če prašičev ne bo več. Problem pa je pri plačilu, saj se s cenami kmetovalci ne strinjajo. Mi pri tem le sledimo zakonodaji,« pravi

Marjan Petač. Matej Močnik je predstavil podatke za zadnjih deset let, ki kažejo, da je bila realizacija odstrela divjih prašičev skoraj vedno nad planom. Lani je bil slednji 10, odstrel 24, za letošnje leto je plan 10, realizacija pa v času sestanka 18. Andoljšek je poudaril, da plan

mora biti uresničen, omejitev navzgor, koliko divjih prašičev se lahko odstrela, pa ni.

Glavni zaključki sestanka so bili, da se med kmeti in lovci mora vzpostaviti dialog in da razen zmanjšanja stališča divjih prašičev ne pride v poštev nobena druga rešitev.

Uživajo v iskanju skritega zaklada

V tržiškem glampingu Mountain Fairy Tale/V gorski pravljici je gostom po novem na voljo tudi iskanje skritega zaklada, tema orientacijske dogodivščine pa so legende in pravljice iz Tržiča in okolice.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – V glampingu Mountain Fairy Tale/V gorski pravljici so v sodelovanju s podjetjem Pagon šport pripravili čisto svojo tematsko orientacijsko dogodivščino po glampingu. Veseli zakladko

pa je njihova blagovna znamka, ki združuje tematske orientacijske igre, različne animacije na dogodkih in načrtovanje tematsko-orientacijskih parkov in poti. »V glampingu V gorski pravljici nam je bil prvi izziv in cilj ta, da naredimo nekaj unikatnega

za goste in jim že ob prvem stiku pokažemo edinstvenost, zanimivost in pestrost kraja, tako da si potem še lažje in bolj motivirano ogledajo tisto, kar jo ponuja Tržič z okolico. Vse poteka igrivo, otroci lahko iščejo skrite točke sami ali s starši in odkrivajo zanimive pravljice o nastanku Tržiča. Vsak dobi tudi poseben tematski kartonček, s katerim zbira tematske žige in rešuje križanko. Pravilno izpolnjen tematski kartonček pa mu prinese možnost, da za nagrado odpre skrinjo z zakladom in presenečenjem,« je pojasnil Matej Pagon iz Pagon športa. Ob recepciji sta tabla z navodili in zemljevid glampinga. Na zemljevidu je označeno, kje so hiške, ki jih usmerijo k skritim zmajevim jajcem, na katerih so vprašanja za geslo križanke, namig, kje se skrita beseda nahaja ... Za začetek so ustvarili tri igre iskanja skritega zaklada, ki so polne motivacijskega naboja, raziskovanja in naravi, zavedanja sebe in stvari okoli sebe.

Po legendah in pravljicah iz Tržiča in okolice so

poimenovane tudi hiške v glampingu. »Vsaka naša lesena hiška namreč 'nosi' eno zgodbo, legendo ali pravljico, kot so legenda o nastanku mesta Tržič, pravljica o zakleti grajski gospodični, bajka o izginulem jezzeru na Kriški gori, zgodbe o skritih zakladih ... Zgodbe so prevedene tudi v angleščino in opremljene z ilustracijami domačinke Tinke Mesec Tomazin. S tem gostje поблиžje spoznajo tudi del lokalnega tržiškega pisnega in ustnega izročila,« pa je povzela prokuristka podjetja Magnocor, lastnika glampinga Mountain Fairy Tale/V gorski pravljici, Polona Šafner, ki poleg dela v glampingu kot turistična vodička z licenco za Tržič opravi tudi kakšno vodenje po Tržiču in okolici.

V Pagon športu so že oblikovali več tematsko-orientacijskih produktov tudi drugod po Gorenjski, med drugim Iskanje Kekčevih junakov na Vitrancu v Kranjski Gori, Medeno dogodivščino v Radovljici, igrificirano tematsko pot Treh zvonov v Tržiču z

Vsak dobi tudi poseben tematski kartonček, s katerim zbira žige in rešuje križanko. / Foto: Glamping Mountain Fairy Tale

Skrita zmajeva jajca / Foto: Glamping Mountain Fairy Tale

okolico in tematsko pot po starem mestnem jedru Tržiča, igrificirano tematsko Lambergerjevo pot iz Begunj v Drago, igrificirano

tematsko trim pot na Stovc, družinski orientacijski park v Ljubnem z dvema orientacijskima programoma ...

Odprli brunarico Krmiše

Družina Mirka Robiča in njegove partnerice Nataše Bricman je v bližini njihove ekološke kmetije, po domače pr' Vaho v Srednjem Vrhu v občini Kranjska Gora, pred nedavnim odprla brunarico Krmiše, kjer vam postrežejo z domačimi dobrotami.

SUZANA P. KOVAČIČ

Srednji Vrh – Brunarica Krmiše je postavljena na ledeniški polici v Karavankah v idiličnem okolju, na jasi s čudovitim pogledom na Špiškovo skupino prav blizu zaključka ferat Havadnik in Jerman (Jerm'n), a plezanje po ferati ni edina pristopna pod do nje. Do brunarice pride te tudi po več pešpoteh. Ena vodi z urejenega parkirišča v Gozdu - Martuljku (ob glavni cesti pred igriščem) najprej po cesti za Srednji Vrh, kmalu zatem pa po označeni pešpoti mimo dveh Jermanovih slapov, in kot je povedal Mirko Robič, za to potrebujete slabe pol ure hoje. »Nekateri se odločijo za daljšo turo in gredo iz Kranjske Gore mimo Srnjaka in čez Robe do Srednjega Vrha, spet drugi po nekoliko krajši, približno uro dolgi pešpoti iz Loga čez Kamn po nekdanji cesti v Srednji Vrh. Do Krmiše se lahko v dolžini nekaj sto metrov samo sprehodite, svoj avto pa parkirate

Brunarica Krmiše je v času poletne sezone odprta vsak dan.

pod sadjem na naši domačiji, kjer si lahko ogledate tudi tristo let staro hruško premera več kot pet metrov, najstarejšo v Dolini.«

Brunarica Krmiše je v času poletne sezone odprta vsak dan od 9. do 20. ure, tako bo vsaj še na začetku

septembra, kasneje pa bo odprta ob koncih tedna oziroma za organizirane skupine, praznovanja po dogovoru. »Naši gostje imajo zelo radi narezek s klobaso in zaseko, narezek iz krškopoljskega prašiča, vse je vzrejeno in pripravljeno na naši

ekološki kmetiji, ter jedi na žličo. Do sredine avgusta bomo ob koncih tedna pekli tudi jagenjčka, odojka ... Zelo smo pozorni na to, da gostom ponudimo krožnik domačih dobrot, tudi Natašin domač jabolčni 'štrudl', jabolčni sok, bezgov sirup, domače žganje ... Pozno jeseni pa bodo že na voljo domače krvavice, 'mažlni' ..., ki jih delamo po starem družinskem receptu,« je povzel Robič.

Tudi brunarica Krmiše bo vključena v Pravljično pot 10 koč, ki pohodnike popelje skozi najlepše razgledne točke in znamenitosti Kranjske Gore z okolico in jim ob tem ponudi še kulinariko in avtentični utrip desetih planinskih koč, ki se zvrstijo med premagovanjem višinskih metrov. Nova zgibanka Pravljična pot 10 koč je že v izdelavi in bo tako kot obstoječa na voljo v kranjskogorskem TIC-u, kočah in drugih turistično-informacijskih točkah v Dolini.

Za brezplačne higienske pripomočke za ženske

Brezplačni menstrualni higienski pripomočki v sanitarijah izobraževalnih zavodov so v tujini že dokaj razširjeni, k njihovi uvedbi v Slovenijo pa pozivata vodstvi Dijaške organizacije Slovenije in Študentske organizacije Slovenije.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Predsedstvi Dijaške organizacije Slovenije (DOS) in Študentske organizacije Slovenije (ŠOS) sta na pristojne institucije naslovili pobudo za uvedbo brezplačnih menstrualnih higienskih pripomočkov v sanitarijah izobraževalnih ustanov ter drugih javnih objektih.

V pozivu so opozorili na tegobe, s katerimi se srečujejo ženske skozi menstrualni cikl, in poudarili, da nakup higienskih pripomočkov ne bi smel biti med njimi. Tako v tujini kot v tudi v Sloveniji se pojavljajo primeri, ko si posameznice ne morejo privoščiti vložkov in tamponov, kar ima največkrat za posledico improvizacijo s toaletnim papirjem.

V pozivu so poudarili dobre prakse iz tujine in tudi Slovenije. Na Gimnaziji

Novo mesto so namreč začeli z akcijo Rabiš? Vzemi. Imaš? Pusti., v okviru katere so dijaki v toaletnih prostorih namestili posebne škatle, ki so jih napolnili s higienskimi pripomočki.

Podobno so storili tudi na I. gimnaziji v Celju, kjer so na pobudo dijaške skupnosti in ob podpori vodstva šole v šolske toaletne prostore namestili posebne košarice s higienskimi vložki in tamponi, ki so namenjeni vsem dijakinjam, financirajo pa se iz šolskega sklada.

DOS in ŠOS sta v pozivu osvetlila tudi potrebo po dolgoročnih, sistemskih rešitvah, ki se nanašajo na ozaveščanje o pomenu menstrualnega zdravja in higijene, ter Vlado RS, pristojna ministrstva in NIJZ pozvala k zagotovitvi brezplačnih higienskih pripomočkov na vseh ravneh izobraževalnih ustanov.

V Kajžnkovo hišo po zabavno zgodovinsko izkušnjo

V Ratečah se je nedavno odprl novi Escape muzej (muzej pobega), ki obiskovalcem poskuša približati zgodovino na igriv in zabaven način, vendar vseeno ohranja temelje muzejske zbirke.

NIKA TOPORIŠ

Rateče – Ob vstopu v Kajžnkovo hišo obiskovalca preplavijo občutki domačnosti, topline in tradicije ter na prvi pogled res ne deluje, da se v ozadju skriva drugačno raziskovanje preteklosti. Nejc Poljanec, muzejski vodič, poudarja, da je bilo glavno vodilo pri oblikovanju muzeja, kako ljudem približati bogato rateško zgodovino na drugačen, atraktiven in zabaven način. Povezali so se z Escapeboxom in ustvarili enega izmed prvih Escape muzejev v Evropi in prvega v Sloveniji.

Doživetje muzeja temelji na iskanju skritega dnevnika Josipa Lavtižarja, lokalnega kronista in svetovljana, ki je na prelomu iz 19. v 20. stoletje kot župnik služboval v Ratečah. Zaradi

strahu pred pozabo tradicije in idiličnega vaškega življenja je rateško dediščino zapisal v dnevnik, vendar je ta izginil. Legenda pravi, da so ga našli na mestu Kajžnkove hiše, toda pretkani domačini naj bi dnevnik skrili in ostali so samo namigi, na

Doživetje »pobega« temelji na iskanju skritega dnevnika Josipa Lavtižarja, lokalnega kronista in svetovljana, ki je na prelomu iz 19. v 20. stoletje kot župnik služboval v Ratečah.

podlagi katerih je skrivnost izgubljenega zapisa lahko ponovno obujena.

Obiskovalci ob začetku igre, razdeljene na pet poglavij in razprostrte po treh

nadstropjih, prejmejo knjigo z jasnimi, preglednimi in natančnimi navodili ter zemljevid hiše, s katerim se orientirajo. Skozi reševanje domiselnih in zanimivih nalog se udeleženci igre pomikajo po časovni premici rateške zgodovine, ki jih sprva locira na začetke rateških rokopisov ter popelje vse tja do prvih poletov v Plnici.

Vsako poglavje igre vsebuje nalogo, na podlagi katere obiskovalci zbirajo simbole, ključne za končno rešitev in najdbo dnevnika. Simbole si izrisujejo na priloženi list, ki hkrati predstavlja tudi zadnjo stran Lavtižarjevega dnevnika in je nujno potreben za razvozlanje rateške skrivnosti. Prvo poglavje se sicer začne v pritličju, vendar Poljanec poudarja, da si obiskovalci lahko poljubno izberejo vrstni

red reševanja ugank. Obe nem poudarja, da je igra primerna za vse starostne skupine, družine, mlajše in starejše, saj za njeno reševanje ni potrebno nobeno predznanje, na voljo pa je sodelovanje v štirih jezikih.

»Eden izmed glavnih izvirnov ustvarjalcev je bil, kako igro vključiti v muzej, ne da bi ta delovala invazivno in škodovala prvotnemu namenu muzeja, vendar je sami muzejski zbirki dodanih zelo malo elementov, ki pa se skupaj lepo povežejo v zgodbo Lavtižarjevega dnevnika,« navaja Poljanec.

Ob atraktivni ideji in zanimivi izvedbi Kajžnkova hiša še vedno ohranja podobo muzeja in obiskovalci, ki si nameravajo ogledati samo muzejsko zbirko, doživetja »pobega« praktično

Nejc Poljanec, muzejski vodič, poudarja, da je bilo glavno vodilo, kako ljudem približati bogato rateško zgodovino na drugačen, atraktiven in zabaven način. / Foto: Tina Dokl

Kajžnkova hiša še vedno ohranja podobo muzeja in vabi tudi obiskovalce, ki si nameravajo ogledati samo muzejsko zbirko. / Foto: Tina Dokl

ne bodo opazili. Za tiste, ki si želijo drugačne zgodovinske izkušnje, pa je muzej odlična izbira za popestritev dneva in nabiranje novih znanj.

Družina Stare iz Ljubljane je hitro našla pravo rešitev. / Foto: Tina Dokl

Obiskovalci pridobljene rešitve in simbole izrisujejo na zadnjo stran dnevnika. / Foto: Tina Dokl

Obiskovalci se skozi iskanje dnevnika spoznajo z bogato rateško kulturo. / Foto: Tina Dokl

Skrivnostne uganke niso vedno rešljive na prvo žogo. / Foto: Tina Dokl

Plavanje za zabavo in zares

Že vse od začetka letošnje sezone se na Gorenjski plaži trejo gručje ljudi. Od odprtja v sredini junija so sprejeli že okoli 16.000 kopalcev, kar je bistveno več kot v preteklem letu.

NIKA TOPORIŠ

Tržič – »Kopalni objekt, ki se ponša z dvema bazenom, divjo reko in stenskimi masažami, ponuja možnost jutranjega rekreacijskega plavanja med 7. uro in 8.30 ter kohanje med 9. in 19. uro, včasih ob lepem vremenu podaljšamo do 20. ure,« pove Jure Zadnikar, vodja gospodarskih javnih služb Komunale Tržič.

Kopalci v Tržič zahajajo iz različnih krajev Gorenjske. Anita iz Škofje Loke, ki z družino večkrat obišče tržiški bazen, nam pove, da radi prihajajo na Gorenjsko plažo, saj je okolica res idilična, obenem pa so zelo zadovoljni s prijaznostjo osebja, ponudbo in čistočo. Med otroki je moč opaziti nasmehe, radost in prijetno vznemirjenje ob nešteti skokih

Melina, Ariana in Neja / Foto: Tina Dokl

v vodo. Večina mlajših obiskovalcev se strinja, da bazen potrebuje dodatno poživitev, največkrat omenjena skakalnica in tobogan pa za zdaj še nista predvidena, deloma zaradi finančnih omejitev, deloma pa tudi zaradi pomanjkanja prostora.

Zadnikar poudarja, da je bilo sicer že govora o njuni postavitvi, vendar zaradi velikega povpraševanja najprej razmišljajo o postavitvi fitnesa na prostem.

»Prostora za plavanje je premalo, zgolj ena proga, ki pa je večkrat zasedena.

Ljudje se nabirajo ob robu in onemogočajo aktivno plavanje,« pove Maruša, ki se je lani preselila v Tržič in letos redno obiskuje bazen. Prijateljica Urša ob njej pa je na splošno z bazenom zadovoljna, saj prihaja iz Ljubljane, kjer je na bazenih večja gneča, prav tako ji na Gorenjski plaži bolj ustrežata zrak in okolica.

Kopalni objekt letos prvič sodeluje tudi s tržiškim Zdravstvenim domom in celo poletje organizira delavnice različnih tematik: o zdravem načinu življenja, postopkih oživljanja, občasnih razgibanj s fizioterapevtom itd. Organizirani so različni dogodki, v amfiteatru ob plaži so nastopili Alya, Zvita feltna in DJ Tim, 2. avgusta pa je na bazenu potekalo športno popoldne in tekmovanje v plavanju.

Tristan in Tibor iz Škofje Loke / Foto: Tina Dokl

Urši iz Ljubljane je všeč, ker je manj gneče kot na bazenih v prestolnici. / Foto: Tina Dokl

Biserka Drinovec, sekretarka Športne zveze Tržič, pojasni: »Tekmovanje vsako leto organizira Športna zveza Tržič, rezultati se štejejo za tržiške športne igre, tako da bodo tisti najbolj zagrizeni odrasli tekmovalci prišli tudi danes, kljub malce slabšemu vremenu. Drugače pa je primarno športno popoldne na Gorenjski plaži organizirano za otroke, kjer jim ponudimo različne športne igre, zabavo in tudi možnost tekmovanja v plavanju.« Pogled na skupino otrok, ki veselo skače v

vodo, plava ter se aktivno zabava, zares priključuje nasmehe na obraz. Otroci povedo, da so zelo veseli, da lahko obiskujejo bazen, sodelujejo v različnih igrah ter se družijo s prijatelji.

Med kopalci je tudi Breda Nemc iz Podljubelja, ki bazen obiskuje že od njegovega odprtja leta 1961. »Krasen bazen, krasna okolica. Zelo rada prihajam sem plavat, že od samega začetka. Meni je super, spremenila ne bi ničesar,« nam pove nasmejana in že odhiti proti vodi.

Uroš in Urša si čas na bazenu krajšata s kartanjem.

/ Foto: Tina Dokl

Breda Nemc na bazen prihaja že od njegovega odprtja leta 1961. / Foto: Tina Dokl

Kosci, 6. del

JANEZ KUNŠIČ

Kdaj smo se kosci tudi ustavili in zapeli pesem. To je bila lepa navada, posebno na višinskih senožetih, na rovtih. Posebej je to bilo nekaj idiličnega, ko smo v bregu prikosili do vrha ali ko smo prenehali delati v večernem mraku. Potem so se petju odzvali še kosci na drugih rovtih, v drugih grapah in bregovih ... Sedaj, ko v poznih letih obujam te spomine, je v tem vse drugače. Na ravnini podirajo travo traktorske kosilnice, seno obračajo in pobirajo stroji. Višinske senožeti, kjer delo s stroji ni mogoče, ostajajo nepokošene. Zarašča jih drevje in grmovje, ker se ročno delo več »ne spleča«. Za prijetno pesem in celo za sosedski pogovor ali kakšno folklorno

zanimivost tudi ni časa. Sicer pa je v našem času vse manj ljudi, ki sploh še znajo s koso kositi, z grabljami grabiti ali seno z vilami naložiti na vprežni voz. »Ostre kose, frišne rose, travca rada se kosi ...« Te pesmi moje mladosti niti v radiu ni več slišati ...

Težka krizna leta

Moj rodni dom je bila skromna kajža. Nekaj manjših njivic, dva rovta in nekaj gozda. V hlevu sta po navadi bili dve kravi, pa še kakšna telica za naraščaj. V svinjaku dva prašiča. Vselej smo imeli tudi konja. Ta je moral, čeprav le bolj revno kljuse, vsa vozna dela opraviti sam. Tudi pri oranju ni dobival priprege. Pri hiši je bilo vsakovrstnih voženj kar precej. Težo tvora je neradko moral furman deliti

z utrujenim konjičem. Njive in krave so dajale številni družini samo najpotrebnejše. Lačni ravno nismo bili, kruh pa je le bil večidel pod ključem in so ga otrokom rezali le tanke kose. Namesto kruha smo kdaj dobivali suho sadje, tepke in jabolčne krhlje. Za očeta je bilo dela vselej doma čez glavo. Na kakšno delo za zaslužkom skoro ni bilo misliti. Morda je bila izjema le pozimi kakšna vožnja lesa s Pokljuke, kar pa je denarne potrebe le malo zakrpalo. Največje luknje v proračunu je navadno zamašila prodaja kakšnega prašiča, teleta, na vsakih nekaj let, če je vse šlo po sreči tudi kakšne krave. V sili je padla tudi kakšna smreka, ki je navrgla morda stotaka. Spominjam se, da sem kdaj v gozd v Fajfarco, kjer sva z

atom pripravila voz drv. Ta drva je drugi dan oče peljal na Jesenice, in če je imel posebno srečo, jih je prodaj za sto dinarjev. Za toliko denarja je bilo mogoče kupiti npr. srednje dobre čevlje. Za denar pa je bilo toliko potreb. Obleka, obutev, sladkor, sol, šola, davki in še toliko drugega. V trgovino kmetijske zadruge smo hodili nakupovat »na knjižico«. Seveda pa niso dajali kar v nedogled. Dolg je bilo treba občasno tudi poravnati. Ker rednega zaslužka ni bilo, je knjižica vzela prašiča, teleta, kravo. In še je zmanjkalo. Dolg je treba samo začeti, potem se dela sam. Brema je vsak dan večje in tako je morala od hiše njiva »na oprekelnju«, gozd za 10.000 dinarjev. Večina tega denarja je bila kar

prepisane na račun dolga. Ostanek pa je oče dobil zelo neredno v hranilnici. Kot za miloščino je hodil prosjačit zanj. Prav tragično ali komično je bilo, da je ta denar nekajkrat dobil v samih kovancih po 25 par. Nikoli več kot 100 dinarjev naenkrat. Koliko je bil vreden gozd, ne vem. Gotovo pa ga industrialec Golob ne bi bil kupil, če ne bi bil poceni. Toda kadar v grlo voda teče ... Globoko v spominu mi je ostal naslednji primer: Nekoč je kupil kravo. Z očetom sta se pogodila za 1.000 dinarjev. Ob dogovoru je plačal sto dinarjev. Drugo, da bo dal čez nekaj dni, ko bo oče kravo peljal v Sp. Gorje. V naslednjih dneh so starši vse preudarili, kako obrniti tisti denar, da bo čim več odvrnil. Kdo bo dobil nove hlače, kdo čevlje, srajco ali

podobno. Končno sta oče in brat kravo odpeljala. Vsem nam je bilo slovo težko. Kucec jo je v Sp. Gorjah prevzel in tudi pošteno plačal. Ko pa sta se oče in brat vrnila domov – denarja ni bilo nikjer. Nič ni pomagalo, da smo tekli nazaj, iskali, vpraševali, jokali. Denar je oče nekje izgubil in ni ga bilo več ... Pri hiši ni bilo niti dinarja ... V takih razmerah sem odraščal. Tudi sem skušal že sam kaj zaslužiti. Edina možnost je bila z nabiranjem in prodajo jagod, borovnic, malin. Še sreča, da je vse to zorelo v času šolskih počitnic. Sprva sem hodil nabirat sam, navadno v varstvu Žarkovega ata. Pozneje so doraščali bratje in so se mi drug za drugim pridružili.

(se nadaljuje)

UTRINKI IZ MOJIH DNI

Osnutek kot umetniško delo

V Mali galeriji Likovnega društva Kranj je na ogled razstava z naslovom Raz-glednice. Akademski kipar in intermedijski umetnik Zoran Srdić Janežič na razstavi naše misli usmerja k temi umeščanja umetniških del v javni prostor.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V društveni galeriji se tokrat predstavlja član Likovnega društva Kranj, po rodu Kranjčan, akademski kipar Zoran Srdić Janežič, ki se je po končanem študiju na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje zaposlil v delavnici Lutkovnega gledališča kot oblikovalec lutk – kipar. Poleg kiparstva se ukvarja tudi z risbo in računalniško grafiko, v preteklosti se je predstavil tudi z nekaj odmevnimi performansi.

Izhodišče njegove tokratne razstave Raz-glednice predstavlja umeščanje umetniških del v javni prostor, kar je tudi sicer ena osrednjih tematik, ki zanima avtorja v zadnjih dveh desetletjih. Kot zapiše kuratorica razstave Martina Marenčič, se med kiparjevimi razvitimi opusi s to tematiko ukvarjajo urbane intervencije oziroma – kot jih sam poimenuje – kiparski sprehodi, dejanski predlogi za postavitve spomenikov, pa tudi monitoring umetnin v javnem

prostoru, premišljanje (esejistični zapisi) in ukvarjanje z javnimi postavitvami.

O tem, ali je naša družba sposobna in voljna ustvarjati pogoje za nastanek umetniških del, ki bi zaznamovali neki prostor in čas za prihodnje rodove, je v priložnostnem nagovoru k razstavi razmišljala Barbara Ravnik: »Koliko javnih plastik pa postavimo, če jih sploh? Prav sramežljivo v kak kot ali v senco košatega drevesa skrijemo podobo zaslužnega meščana, ga v bronu posadimo na klopco v parku – v upanju oziroma z opravičilom, da se bo 'zvil z naravo', a pravega, drznega umetniškega dela, ki bi ga v zadnjih nekaj desetletjih postavili zavoljo dela samega, ne le v Kranju, tudi širše po Sloveniji praktično ne najdemo.«

Pot umetniškega dela

Da se spominja prvih postavitve Zorana Srdića Janežiča v Kranju, nenavadnih za ta prostor, a ne za ta čas, se med drugim spominja Barbara Ravnik in poudari tokratnega razstavljalca. Avtor

Zoran Srdić Janežič na razstavi Raz-glednice / Foto: Igor Kavčič

v prvem delu predstavi štiri zamisli za javne postavitve, od katerih je bila ena realizirana, tri so predlogi. Vsi so predstavljeni s fotografijo, miniaturno maketo in kratko razlago v katalogu.

Spomenik, posvečen stoti obletnici priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, je od leta 2020 umeščen na Prekmurski

trg v Ljubljani. Kipar predstavlja tudi predlog za vodno fontano v bližini blagovnice Nama v Ljubljani. »Projekt ni prišel v poštev, ker na tem mestu ni predvidena voda. Po navadi so naročniki, ki hočejo spomenik, zelo skopi s podatki, tako večina dela, razmišljanja o postavitvi in rešitvah zanjo pade na umetnike in krajinske arhitekta. Lahko pa rečem, da je

bil zame že sam proces snovanja izjemno zanimiv,« pojasnjuje Srdić Janežič in poudarja, da je to za umetnika prednost. Kot doda, tako že sam osnutek postaja umetniško delo. »V zgodovini je kar nekaj predlogov, kot na primer Bernekerjev spomenik Prešernu ali pa spomenik Cankarju Karle Bulovec Mrak, ki nista bila nikoli realizirana, pa sta bili izjemni

umetniški deli tistega časa.« Seveda pa umetniško delo z osnutkom še ni zaključeno.

Na razstavi sta predstavljena še dva predloga javnih postavitve, in sicer hendiatis za spomenik osamosvojitvi v Brežicah in spomenik dveh himn v Kranju.

V kanjonu Kokre

Glavni del razstave je sestavljen iz študije kanjona Kokre, ki ga avtor v virtualnem polju poseli s štirimi predlogi, pripravljenimi z arhitektom Cvetom Kuneševičem kot oplemeniteno oziroma razširjeno resničnost, ki jo lahko gledalci podoživijo preko AR kode v kanjonu Kokre. »Dodatne študije kanjona zajemajo fotogrametrijo, računalniško generirane podobe, pa tudi načrte za prihodnjo mobilno enoto, s katero bo Srdić Janežič pridobival podatke o Kokri in jih sestavljal v razvojni model opolnomočenja kanjona in pridobivanja statusa bitja za kanjon-reko,« k razstavi dodaja Martina Marenčič. V Mali galeriji na ogled do 20. avgusta.

Kranj bo fotografski

Med 24. avgustom in 25. septembrom bo v Kranju potekal drugi festival fotografije Kranj Foto Fest.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Po lanski uspešni premieri bo z drugo izvedbo Kranj Foto Festa tudi letos Kranj postal odprta galerija sodobne fotografije in osrednji prostor za povezovanje lokalne skupnosti ter domačih in mednarodnih fotografov z vseh koncev sveta. Različne fotografske razstave bodo na ogled na številnih privlačnih prizoriščih v starem mestnem jedru Kranja, kjer se bodo zvrstili tudi spremljevalni dogodki in delavnica.

Kranj Foto Fest je na letošnjem javnem razpisu DOM: prostor prehoda prejel 305 prijav iz več kot 70 držav. Sedemčlanska žirija je nagradila 21 projektov, poleg zmagovalca pa je izbrala fotografa s posebno omembo in še 19 finalistov, ki sodelujejo na skupinskih razstavah na različnih lokacijah v Kranju.

Soustanoviteljica in direktorica festivala Fernanda Prado Verčič je ob tem poudarila: »Festival podpira in spodbuja ustvarjalnost slovenskih ter mednarodnih umetnikov, mladih

in uveljavljenih fotografov, hkrati pa v tem prostoru vzpostavlja močno in trajno stičišče sodobne fotografije ter ustvarja priložnosti za vzpostavitev dialoga med nastajajočimi in uveljavljenimi fotografi, uredniki, kustosi, pedagogi in galeristi.«

V želji, da bi fotografsko umetnost predstavili čim širšemu krogu ljudi, je del programa vsakokrat umeščen na javne površine. Kranj se tako med festivalom spremeni v vznemirljiv razstavni prostor, kjer lahko obiskovalci, fotografi in strokovna javnost izmenjujejo svoje poglede in izkušnje ter ustvarjajo nove projekte za prihodnost. V pester festivalni program bodo tako vključene razstave, pogovori, delavnice, projekcije in pregledi portfoliov.

S festivalom dobiva Kranj pomembno mesto v polju sodobne fotografije, hkrati pa se odlično umešča v turistično ponudbo mesta Kranj, zato je že ob samem nastanku festivala prišlo do uspešnega sodelovanja z Zavodom za turizem Kranj in Mestno občino Kranj.

Teden dobrega filma

Včeraj projekcija presenečenja, vsak dan odlični filmi, za zaključek v nedeljo film Neke vrste nebesa. To je četrta izvedba festivala Kino Bled, ki bo ves teden potekal v Zdraviliškem parku in Festivalni dvorani.

IGOR KAVČIČ

Bled – Predigra letošnjega festivala Kino Bled je že včeraj postregla s filmom presenečenja, uradno pa bodo teden izbranih kvalitetnih filmov zagnali danes zvečer, ko bo koncertu Samuela Bluesa in slovesnemu odprtju na velikem platnu v Zdraviliškem parku sledila komedija Inventura v režiji Darka Sinka.

Zgodovina festivala je sicer kratka, a trdnih temeljev. Mladi blejski filmofili so se pred štirimi leti lotili organizacije festivala, saj na Bledu že dolgo ni kinodvorane. Po prvi ediciji Kina Bled so festival v sicer omejeni obliki pripravili tudi v letih epidemije, letos pa ga širijo. Poleg 17 celovečernih filmov, ki bodo na obeh prizoriščih na ogled tja do nedelje, so se organizatorji namreč odločili povabiti filmske ustvarjalce z vsega sveta, naj prijavijo svoje kratke filme.

»Pripravili smo tekmovalni program v štirih kategorijah: komedija, duševno zdravje, distopija/utopija in

naravoljubje. Izmed šestdesetih prijavljenih filmov smo za predvajanje izbrali najboljše iz vseh štirih kategorij,« pojasnjuje umetniški vodja Kina Bled Aljaž Markelj in poudarja, da gre za teme, ki so v zadnjih letih najbolj prišle do izraza: »Epidemija je med ljudmi, še posebno mladimi, imela velik vpliv na poslabšanje duševnega zdravja, morda je tudi kvalitetna komedija tisto, kar potrebujemo; suše, požari, poplave, taljenje ledenikov so resna opozorila, da z naravo ne ravnamo najboljše, distopija in utopija pa sta odziv na stanje v družbi, v kateri prihaja do nesmiselnih vojn, nacionalizmov, nestrpnosti ... Filmski ustvarjalci razmišljajo tako v optimistični kot pesimistični smeri.« Filmi se potegujejo za rajsko ptico, unikatno izdelano skulpturo iz lesa avtorja Klemena Razingerja.

»Letos smo tudi nadgradili spremljevalni program z delavnicami, pogovori, topisnimi predavanji, športnimi aktivnostmi, jutranjo jogo, razširili pa bomo tudi

Veliko platno v Zdraviliškem parku je pripravljeno za teden druženja na festivalu Kino Bled. / Foto: Arhiv Kino Bled

gostinsko ponudbo v Zdraviliškem parku. Tam bo znova tudi osrednji del festivala, kjer bomo predvajali brezplačne projekcije,« dodaja Matevž Polajnar iz organizacijske ekipe festivala.

Če bodo večerne projekcije na prostem, pa bo od srede naprej v Festivalni dvorani v popoldanskem terminu potekal tudi plačljivi del programa – cena vstopnic za posamezen film je 5 evrov, pri čemer je v ceno všteti tudi kratki film iz tekmovalnega sklopa.

Če bi si radi ogledali več predstav in obiskali več dogodkov, boste lahko posegli po enem od abonmajev (festivalskem, vikend in otroškem). V Festivalni dvorani bodo odprli tudi Čuječo sobo – to je soba za oddih, navdih in nego duševnega zdravja. Organizator pa bo pripravil tudi nekaj pogovorov o posameznih filmih, v petek, soboto in nedeljo pa bodo v dopoldanskem času še filmi za otroke, ki jih bodo spremljale otroške delavnice.

Ne počiva na lovorikah

S svetovnih iger v Ameriki se je Maja Povšnar iz Kokre vrnila z zlato kolajno. Osvojila jo je v disciplini jiu-jitsu ne-waza do 63 kilogramov. Zdaj razmišlja o medalji s svetovnega prvenstva v Ameriki v črnih pasovih.

ALENKA BRUN

Kokra – Maja Povšnar iz Kokre je borilne veščine vzljubila že v osnovni šoli, ko je v tretjem razredu začela trenirati judo. Pred tem je razmišljala o nogometu. »Večina moje družbe je namreč trenirala nogomet, kar se moji mami ni zdela najboljša ideja. Kmalu sem jo nadomestila z idejo o treniranju juda, s čimer se je tudi mami z veseljem strinjala,« pove. Povšnarjeva je bila uspešna, vendar je pri 19 letih zaradi težav s hrbtom judo postavila na stranski tir, zapeljal pa jo je jiu-jitsu. Tudi tu niza vrhunške rezultate.

»Jiu-jitsu je izjemno taktičen šport, zato ga marsikdo imenuje tudi človeški šah, saj sta si v ogromno lastnosti podobna. Po mojem mnenju je najbolj pomembno, da točno veš, kakšni so tvoji cilji v tem športu, in da se dobro zaveš svojih sposobnosti. Moraš imeti tudi oblikovano neko igro, ki jo poskušaš vsiliti nasprotniku, prav tako pa moraš imeti odgovor, če ista stvar uspe njemu,« pojasni.

Maja Povšnar je članica slovenske reprezentance od leta 2017. Od takrat se vsako leto redno udeležuje vseh večjih tekmovanj pod

Maja Povšnar / Foto: osebni arhiv

okriljem evropske in svetovne jiu-jitsu zveze. Tekmuje v ne-wazi v kategoriji žensk do 63 kilogramov – na evropskih kot tudi svetovnih prvenstvih, kjer posega po najvišjih mestih. Na tekmovanjih zastopa Judo klub Triglav Kranj, trenira pa v društvu Gracie Barra Ljubljana pod vodstvom trenerja Carlosa Maie in v BJJ Litija pod vodstvom trenerja Nejca Hodnika.

Julija letos se je udeležila svetovnih iger v Ameriki. Gre za najvišje športno tekmovanje v športih, ki niso vključeni v program

olimpijskih iger. V svoji tekmovalni kategoriji je Gorenjka osvojila zlato. Pravi, da je občutek neprecenljiv. »Za rezultatom se namreč skriva več kot deset let profesionalnih treningov, sploh v zadnjem letu, ko treniram vsak dan, tudi po trikrat na dan v zadnjem pripravljalnem obdobju – kljub redni službi in ostalim obveznostim.«

Zanimalo nas je, ali je rezultat potemtakem pričakovala. »Težko je rezultat opredeliti kot pričakovan, saj je v ozadju ogromno truda z moje strani, ne morem

pa reči, da je bilo kaj drugače pri mojih nasprotnicah, saj smo se na tekmovanje uvrstile le štiri najboljše na svetu, dve pa sta se uvrstili s povabilom. Vsekakor pa sem vedela, da sem ne glede na rezultat v svoj napredek skupaj s trenerjem in partnerjem Domnom Drnovškom vložila čisto vse.«

Kako pa se spopada s porazi, čeprav oziroma ravno zato, ker jih v njeni karieri ni veliko, jo še povprašamo. »Poraz vsekakor ni lahka zadeva, sploh če ga nekaj časa ne doživiš.« Meni pa, da je lepota njenega športa ravno v tem, da poraze in zmage sprejemajo drugače kot v ostalih športih. »Vedno spoštljivo in razumevajoče. Poraz kljub razočaranju sprejemem in se iz njega poskusim naučiti, kar se da, saj je poraz najboljše orodje za izboljšanje napak.«

Povšnarjeva ne spi na lovorikah svojih uspehov, temveč pridno trenira. Čeprav je glavne cilje dosegla, na profesionalni ravni išče nove. Rada bi se pomerila z najboljšimi tekmovalkami v črnih pasovih v svoji kategoriji. »Tako da lahko rečem, da mi je kot glavni cilj v karieri ostala še medalja s svetovnega prvenstva v Ameriki v črnih pasovih,« zaključuje.

Triglav poražen tudi doma

MAJ PETERKA

Kranj – Minuli petek je člansko moštvo Nogometnega kluba Triglav izgubilo drugo tekmo prvenstva v drugi SNL. Tokrat so doma igrali proti Primorju.

Pomlajena domača ekipa je tekmo začela odprto, do priložnosti so prihajali na obeh straneh, vendar pa je po hitrem protinapadu v 12. minuti povedlo Primorje z zadetkom poletnega novince Marka Guliča. Do konca polčasa sta obe ekipi imele še nekaj lepih priložnosti, ki jih nista znali izkoristiti.

Na začetku drugega polčasa je Hadžić v igro poslal mlada igralca Marka Čeha in Nejca Skoka Jekovca.

Taktične menjave niso obrodile sadov, saj so gostje v 68. minuti povedli z zadetkom Eliana Demirovića. Do konca srečanja so bolj pritiskali domači, kar se je izkazalo tudi z zadetkom Verona Šalje v sodnikovem dodatku, vendar jim je za odvzem točke zmanjkalo časa, končni rezultat pa je bil 1 : 2. Varovanci domačega stratega Safeta Hadžića tako ostajajo pri izkupičku nič točk.

Triglav v naslednjem krogu čaka gostovanje v Novem mestu pri tamkajšnji Krki, ki prvenstvo odpira s točko v Lendavi in zmago v Grosupljem. Triglav bo skušal popraviti vtis in se pokazati v boljši luči, obenem pa taktično in mentalno napredovati.

Tudi letošnja prva domača tekma v drugi ligi Kranjčanom ni prinesla točke. / Foto: Tina Dokl

Novo zmagoslavje naših

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na tretji tekmi poletne turnee svetovnega pokala v smučarskih skokih v Courchevelu sta bili na zmagovalnem odru znova dve Slovenki. Tako je zanesljivo zmagala Urša Bogataj, ki je skočila 125,5 in 123,5 metra ter zbrala 232,4 točke. Druga je bila Nika Križnar, ki je skočila 115,5 in 115 metrov, zbrala pa je 213,6 točke. Tretja je bila domačinka Julia Clair s 121 in 116 metri ter 202,0 točke.

Rezultat kariere med elito je postavila Nika Prevc s četrtem mestom, potem ko je v finalu po 118 metrih v prvi seriji s šestega napredovala na četrto mesto s 115,5 metra, zbrala pa je 198,4 točke. Katar Komar je tekmo končala na 18. mestu. Po treh tekmah ima Bogatajeva na

vrhu skupnega seštevka 40 točk prednosti pred Križnarjevo, Josephine Pagnier zaostaja že 125 točk, v pokalu narodov pa imajo naše skalkalke že 285 točk prednosti pred Nemkami.

Na nedeljski moški tekmi se je zanesljivo zmage veselil Avstrijec Manuel Fettner, drugi je bil Švicar Gregor Deschwanden, tretji pa Avstrijec Stefan Kraft. Od naših je še tretjič do točk poletne velike nagrade skočil Patrik Vitez, ki je tekmo končal na 22. mestu. V finalu je nastopil tudi Jan Bombek, ki je bil po prvi seriji dvajseti, v finalu pa je bil diskvalificiran zaradi neustreznega dresa in je tekmo končal na tridesetem mestu s prvo točko v tej sezoni.

Poletna velika nagrada se bo nadaljevala sredi septembra v Romuniji.

Zmaga nogometašev Domžal

Domžale – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so odigrali tekme četrtega kroga. V soboto so z ekipo Brava igrali nogometaši Domžal in v gosteh zmagali z 1 : 0. V nedeljo je v Domžalah Kalcer Radomlje gostil Muro, tekma pa se je končala neodločeno 1 : 1. Vodi Olimpija z 12 točkami, Kalcer Radomlje je z osmimi točkami na drugem mestu, Domžale pa s petimi na četrtem.

Liber najhitreje proti Lučinam

◀ 1. stran

VILMA STANOVNIK

Za simpatičnega Liberja je bila to že peta zmaga na dirki proti Lučinam, s čimer je postal najuspešnejši dirkač v zgodovini te dirke. Za Liberjem sta si zmagovalne stopničke privzela še njegova rojaka Mirko Venturato (Nova Proto) in Marietto Nallon (Dallara Formula).

Najhitrejši Slovenec je bil Milan Bubnič (Lancia Delta), ki je bil peti. Sprva je sicer na tretje mesto v skupni razvrstitvi kazalo Vladimirju Stankoviču (Lola F3), a je v drugi tekmovalni vožnji zaradi težav z elektronično odstopil. V prvi deseterici so od domačih voznikov končali še Darko Peljhan (VW Polo Proto) na osmem, Anže Dovjak (Peugeot 208 Rally4) na devetem in Anže Soklič (Peugeot 306 Maxi) na desetem mestu.

Klemen Trček je v boju z Lukom Oblakom na domači dirki osvojil drugo mesto. / Foto: Gorazd Kavčič

Med dekleti je bila najuspešnejša Tijana Vidmar (Peugeot 106). Prijavljenih je bilo sicer šest voznic, tri pa so uspešno pripeljale do cilja.

Lučinska dirka je bila tudi z znamenju odstopov, saj so poleg Stankoviča po tehničnikih okvarah odstopili tudi Janko Čebtron (Mitsubishi Lancer) in Patrik Ruzzier

(Fiat Punto kit car) ter še nekateri drugi odlični dirkači. Tako je za Bubničem in Peljhanom tretje mesto v skupni razvrstitvi državnega prvenstva osvojil Anže Dovjak (Peugeot 208 Rally4).

Eden od junakov dirke v Lučinah je bil Luka Oblak (Škoda Fabia), zmagovalec razreda 5b, ki je z majhno prednostjo dobil vse tri

vožnje. Pred aktualnim prvakom Klemenom Trčkom (MG ZR 105) je imel Oblak le dobro sekundo prednosti. »Borila sva se do konca. Dirka je bila zanimiva, mislim, da smo lepo izpeljali prireditev in lahko smo zadovoljni. Pohvale Primožu Tavčarju in ekipi, ki sta res opravila odlično delo,« je povedal domači tekmovalec Klemen Trček, ki je bil do tudi član organizacijske ekipe.

V pokalu Twingo je svojo prvo zmago slavil Gašper Kos. Najhitrejša vožnja dneva je sicer pripadla drugovrščenemu Davidu Stušku, a je v skupni razvrstitvi za Kosom zaostal za sekundo.

Med starodobniki sta bila najuspešnejša Matjaž Korosec (BMW 328i) in Boštjan Urbančič (Fiat 128 coupe).

Dirkaško vzdušje na loškem koncu se bo kmalu nadaljevalo, saj se naslednji konec tedna, 19. in 20. avgusta, obeta deveti Rally Železniki.

PLANINSKI IZLET: MRZLI VRH (1359 M N. M.)

Bojišče prve svetovne vojne

Ostanki krvave morije. Obisk hriba nad Tolminom, kjer je potekalo bojišče soške fronte med prvo svetovno vojno.

JELENA JUSTIN

Vrhovi nad Sočo v svojih nedrjih nosijo krvavo zgodbo preteklosti, saj je preko njih potekala soška fronta, bojišče v prvi svetovni vojni. Mrzli vrh je bil prizorišče najbolj krvavih bitk v Zgoranjem Posočju, saj je od pomladi 1915 do jeseni 1917 predstavljal steber obrambe tolminskega bojišča. Avstrijci so se Italijanom postavili po robu na levem bregu Soče, kjer so se utrdili na vseh pomembnejših vzpetinah in vrhovih. Mostišče pri Tolminu je preprečevalo nasprotniku vdor v dolino Idrijce, hkrati pa ščitilo za oskrbovanje gorske fronte

železniško progo Sv. Lucija (Most na Soči). General Borojević je ukazal obrambo Mrzlega vrha za vsako ceno. Avstrijci so vrh vedno ubranili, a v tistih pomladnih dneh je na pobočjih mrzlega vrha izkrevavelo na tisoče mladih fantov.

Danes obiščemo Mrzli vrh, ki je tudi sestavni del Poti miru.

Zapeljemo se v Tolmin, kjer zavijemo desno v smeri Zatulmina, nato pa osem kilometrov sledimo ozki in prepadni cesti proti planini Javorca. Pod njo je urejeno manjše parkirišče. Do Javorca nas loči približno 15 minut vzpona po betonirani cesti. Cerkev je posvečena

padlim avstro-ogrskim branilcem bojišča soške fronte. Leta 1999 je bila razglašena za kulturni spomenik državnega pomena, leta 2007 se je uvrstila na seznam posebnosti pomembne zgodovinske in kulturne dediščine Evrope ter leta 2018 prejela znak Evropske kulturne dediščine. Cerkev obidemo po levi strani in nadaljujemo po zložnem kolovozu, ki preide v gozd. Sledimo kolovozu, ki nas pripelje do planine Črča, kjer je nekaj pastirskih objektov. Na začetku planine nas smerokaz usmeri levo strmo čez travnik. Dosežemo pašno ogrado, ob kateri se strmo povzpemo. Ogrado

nekajkrat tudi prečimo. Dosežemo kamnito-travnat kolovoz, ki nas pripelje do planine Laška Seč. Nad planino nadaljujemo po kolovozu in dosežemo planino Medrja. Dosežemo gozdno cesto, ki ji sledimo v levo. Cesta se ponekod začne rahlo spuščati. Ko dosežemo razpotje, gre desno cesta na planino Sleme, mi pa zavijemo levo proti planini Pretovč. Najprej vidimo lovsko kočjo na planini Pretovč, nato pa se po cesti spustimo do planine. Povzpemo se do objektov na planini, ko nas smerokaz usmeri strmo levo navzgor. Vzpemo se strmo po travnatem grebenu, nato pa pot zavije bolj v levo in se prečno

Križ na vrhu Mrzlega vrha / Foto: Jelena Justin

vzpenja po razdrapanem terenu. Skozi nizko grmičevje se povzpemo do nekdanje avstrijske kaverne, kjer je danes urejen spomenik padlim madžarskim vojakom. Če imamo s seboj 'čelko', si oglejmo notranjost kavern. V eni od njih je lepo ohranjen oltar. Od spomenika, kjer je tudi žig Poti miru,

nadaljujemo prečno proti vršnemu grebenu. Strmo travnato pobočje nas pripelje do grebena, kjer zavijemo desno in dosežemo glavni vrh Mrzlega vrha. Na vrhu je križ z vpisno skrinjico. Odpre se lep pogled na Krnsko skupino, s Stadorji in Rdečim robom, vrhovi nad dolino Tolminke, Bohinjsko Tolminske gore, Trnovski gozd, del Soče, Kolovrat in Matajur.

Z vrha sestopimo na drugo stran proti planini Lapoč. V tem delu bodimo malce pozorni za markacijami, saj pot več kot očitno ni pretirano uhojena in se lahko malce izgubimo na pobočju. Ko dosežemo planino Lapoč, se na planino obrnemo desno, na prečno pot, ki nas pripelje nazaj na planino Pretovč, nato pa sestopimo po poti vzpona nazaj do jeklenega konjička, ki nas čaka pod Javorco.

Nadmorska višina: 1359 m
Višinska razlika: 900 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Cerkev Sv. Duha na Javorci je posvečena padlim avstro-ogrskim branilcem bojišča soške fronte. / Foto: Jelena Justin

Planina Pretovč pod Mrzlim vrhom, ki je bil steber obrambe tolminskega bojišča / Foto: Jelena Justin

Po Južni Dalmaciji (1)

MAJA BERTONCELJ

Dopusta, ki je kombinacija barke in kolesarjenja, se vsako leto zelo veselimo. Letošnji je bil četrto leto zapored. Družina skoraj dvajsetih z Godešiča se nas je tokrat podala v Južno Dalmacijo. Prekolesarili smo del polotoka Pelješac in otokov Korčula, Mljet in Lastovo. Podobno traso prihodnje leto nameravamo prekolesariti Glasovi kolesarji.

Izhodiščna in končna točka je bila Makarska, kjer smo se vkrcali na barko Miki in se po šestih nočeh vrnili na isto mesto. Makarska je bila že konec junija in v začetku julija polna turistov. Ne predstavljam si, kako je šele na vrhuncu turistične sezone. Navduši pogled na Biokovo, gorovje, ki se zelo strmo vzpenja nad celotno Makarsko riviero. Poleg naše

barke je bila zasidrana turistična ladja, s katere so prihajali mladi, ki so se z zabavo na ladji odpravljali na zabavo v mesto. Presenečeni smo bili, ko so nam pojasnili, da so iz Nove Zelandije in da nekaj mesecev plujejo po Evropi in spoznavajo domovino svojih prednikov. Na Novi Zelandiji od 19. stoletja namreč prevladujejo

Od plaže Divna do Lovišta smo kolesarili večinoma po skalnati poti, speljani nad morjem. / Foto: Maja Bertancelj

prebivalci evropskega porekla. Z nekajmesečne zabave in spoznavanja mest se včasih tudi kdo ne vrne, smo izvedeli. Naš rekreativni dopust je bil precej mirnejši. Vreme je bilo lepo, morje večinoma mirno, temperature čez trideset stopinj, za kolesarjenje že kar nekoliko previsoke. Bili smo zadnja skupina na tej barki, ki

je kolesarila. Do poznega popoldnja bo kapitan Neven vozil goste brez koles. Na sporedu imajo plovbo in kopanje.

Bivanje na barki Miki, ki je naš dom za nekaj dni že vsa ta leta, ni kakšen luksuz, a je vseeno prijetno. Ornela je skrbela za zajtrk in večerjo. Imeli smo namreč polpenzion. Sobe so majhne: pograd, mini umivalnik, mini omara. Sanitarije so na palubi. Človek se hitro navadi. Tako kot tudi na več ur kolesarjenja na dan. Spoznavali smo nove ceste in kraje. Zame so bile vse letošnje destinacije nove. Prvi je bil na vrsti polotok Pelješac. Za Istro je največji polotok na tem delu Jadrana. Zelo prijetno me je presenetil. Pristali smo v Trpanju in po zajtrku začeli prvo etapo Trpanj-Orebič v dolžini 48 kilometrov z 900 višinskimi metri. Vmes nas je

KOLO IN BARKA

Prvi kolesarski dan je bil na Pelješcu. Postanek ob pogledu na zaliv Divna je bil obvezen. / Foto: Maja Bertancelj

prevzel pogled na plažo Divna, ki si zares zasluži takšno ime. Je ena najbolj znanih plaž na Hrvaškem. Kolesarjenje smo po večinoma skalnati poti, speljani nad morjem, s čudovitimi razgledi nadaljevali do Lovišta, od koder smo se po cesti s povprečnim naklonom 8,7 odstotka v hudi vročini sredi dneva vzpenjali skoraj tri

kilometre. Sledil je spust v Viganj, ki je raj za deskarje in kajtarje. Srečali smo kar nekaj Slovencev, ki so bili nastanjeni v tamkajšnjih kampih. Naprej do Orebiča je asfaltna pot speljana ob morju. V Orebiču nas je čakala barka in nas odpeljala v Lumbardo na Korčuli, kjer smo prenočili.

(Se nadaljuje)

Gorenjsko kmetijstvo pesti huda suša

Suša, ki jo je povzročilo pomanjkanje padavin in visoke temperature, je zelo hud udarec za živinorejo na Gorenjskem, saj bodo na marsikateri kmetiji pridelali polovico manj krme, kot bi jo v običajnih razmerah. Najhujše posledice suše so na lahkih peščenih tleh in na prisojnih legah.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Gorenjskem je že od začetka leta prisotno pomanjkanje padavin, kar je ob visokih poletnih temperaturah povzročilo veliko sušo, ki je glede na podatke Agencije RS za okolje (Arso) primerljiva s sušo na Notranjskem in na Goriškem. Od kmetijskih kultur je suša najbolj prizadela trajno travinje in koruzo za siliranje, razmere pa so najhujše na lahkih peščenih tleh in na prisojnih legah. Po podatkih, ki so jih zbrali v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, je suša močno prizadela približno 20 tisoč hektarjev površin trajnega travinja, na katerih bo po prvih ocenah od 40 do 60 odstotkov manj krme. Na tri tisoč hektarjih njiv koruze za siliranje bo pridelek predvidoma nižji od 35 do 70 odstotkov, na 658 hektarjih krompirja od 35 do 60 odstotkov, na 438 hektarjih vrtnin na njivah od 40 do 90 odstotkov, na 535 hektarjih njiv detelje, travno-deteljne mešanice in trave od 40 do 60 odstotkov ...

Tretje košnje skorajda ne bo

Kot pojasnjujejo v kmetijsko-gozdarskem zavodu,

večje živinorejske kmetije kosijo travnike trikrat ali štirikrat na leto. Zaradi suše sta bili manjši že prva in druga košnja trave, tretje košnje pa zaradi izjemno visokih temperatur in ožiga travne ruše ne bo. V strokovnih krogih velja, da mora mesečni dežni faktor za optimalno rast

intenzivne rasti koruze (od 25. junija dalje) je na primer na Sorškem in Kranjskem polju padlo le nekaj več kot 26 litrov padavin na kvadratni meter, koruza pa bi v zadnjih dneh glede na visoke temperature in potrebe za razvoj potrebovala od sedem do devet litrov vode na dan. V

Po oceni Romana Žvegliča, predsednika Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, je škoda, ki jo je v državi povzročila suša, že preseгла razsežnosti naravne nesreče, zato v zbornici od ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter vlade pričakujejo, da bosta začela postopke za sprejetje interventnega zakona, na podlagi katerega bo država lahko pomagala najbolj prizadetim kmetijskim gospodarstvom. Opozoril je, da se bodo v velikih težavah znašli živinorejci, saj bo krmo težko dobiti oziroma bo zelo draga. Cena žit na svetovnih trgih se je na primer dvignila z 250 na 400 evrov za tono.

travne ruše znašati tri ali več, letos je bil v pretežnem delu Gorenjske nižji od tri, na Brniku je bil na primer maja 2,8, junija 1,4 in julija 0,63.

Prizadetost koruze odvisna od tal

Za Gorenjsko, kjer prevladuje govedoreja, je poleg travinja zelo pomembna tudi pridelava koruze za siliranje. V obdobju najbolj

kmetijsko-gozdarskem zavodu ugotavljajo, da je prizadetost koruze zelo odvisna od vrste tal. Najbolj je prizadeta na lahkih peščenih tleh, kjer se je po zadnjem vročinskem valu začela intenzivno sušiti. Nekateri posevki so tako suhi, da ponekod že razmišljajo o predčasnem siliranju. Pridelek koruze bo na pretežnem delu Gorenjske manjši za polovico, na

Koruzo za siliranje je suša najbolj prizadela na lahkih peščenih tleh. / Foto: Gorazd Kavčič

peščenih tleh bo izpad pridelka še večji, do 70 odstotkov. Najbolj so prizadeti posevki koruze na Sorškem polju ter na njivah južno od Kranja. Nekateri koruze so visoke le okrog 1,3 metra in brez storžev, nekatere, ki so sicer dosegle normalno višino, pa so razvile slabše storže ali jih sploh niso.

Kdaj silirati koruzo, ki jo je prizadela suša

Pridelovalci koruze, ki jo je prizadela suša, so zdaj pred težko odločitvijo, kdaj jo silirati. Kot ugotavljajo Marija Kalan in Franci Pavlin iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda Kranj in dr. Jože Verbič iz Kmetijskega inštituta Slovenije, mora koruza za uspešno siliranje vsebovati od 300 do 400 gramov sušine na kilogram, še bolje je, če jo vsebuje od 320 do 370 gramov. V normalnih razmerah pridelovalci primeren čas za siliranje določijo na podlagi vsebnosti sušine v voščeni zrelosti, v sedanjih razmerah, ko koruza ni razvila storžev ali je razvila zelo slabe in ko vsebnost sušine v koruznici

zelo variira, pa jim predlagajo, da primeren čas za siliranje določijo na podlagi vlage v celotni rastlini. Ko so v laboratoriju kmetijskega inštituta analizirali vsebnost sušine v vzorcih koruze, ki so jih 28. julija odvzeli na najbolj prizadetih njivah, so vsebovali le od 178 do 255 gramov sušine na kilogram, kar je premalo za siliranje. »Če bi takšno koruzo kljub temu silirali, bi bila silaža prekisla, izsilirnega kupa pa bi se močno izcejal silažni sok,« svari strokovnjaki pred prezgodnjim siliranjem in dodajajo, da je po zelo grobi oceni prizadeta koruza, ki ima storže, primerna za siliranje, ko se začnejo sušiti listi nad storži.

Velik izpad pridelka krompirja in vrtnin

Ozimna žita so »ušla« hujšim posledicam suše, pridelki zrnja in slame so bili zadovoljivi. Pridelki krompirja bodo na njivah brez urejenega namakanja nižji od 35 do 60 odstotkov, največji izpad bo na lahkih peščenih tleh, slabša pa bo tudi kakovost

pridelkov, kar bo vplivalo na nižje odkupne cene. Pri vrtninah bo na peščenih tleh pridelek zaradi suše manjši do 90 odstotkov.

Tla preveč suha za strniščno setev

»Tla za strniščno setev na požetih njivah so preveč suha za uspešno kalitev semen,« ugotavljajo v kmetij-

V Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj so v okviru javne službe kmetijskega svetovanja pripravili tehnološka priporočila za siliranje koruze in svetovali kmetom glede setve strniščnih dosevkov.

sko-gozdarskem zavodu in dodajajo, da se v težavah zaradi tega lahko znajdejo pridelovalci strniščne repe za kisanje in pridelovalci zelja.

V intenzivnih in ekstenzivnih trajnih nasadih za zdaj še ne opažajo večje škode, ob nadaljevanju suše pa bo pridelek manjši in kakovost pridelka slabša.

Na živinorejskih kmetijah bodo zaradi suše občutili pomanjkanje krme. / Foto: Gorazd Kavčič

Afriške prašičje kuge še ni – naj tako tudi ostane

Širjenje afriške prašičje kuge proti vzhodu in zahodu Evrope predstavlja vse večje tveganje tudi za domače in divje prašiče v Sloveniji, kjer se doslej bolezen še ni pojavila.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) že tretje leto ozavešča rejce, lovce, veterinarje in popotnike o afriški prašičji kugi, konec junija pa sta v Sloveniji začela kampanjo tudi uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in

ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Afriška prašičja kuga je virusna bolezen domačih in divjih prašičev, ki ni nevarna za zdravje ljudi in drugih živalskih vrst, a ker zanjo ni cepiva, lahko povzroči veliko gospodarsko škodo, saj je ob pojavu bolezn treba na širšem območju pokončati

prašiče, omejiti izvoz živali, mesa in izdelkov iz prašičjega mesa, precejšnji pa so tudi stroški za ukrepanje. Bolezen se širi po Evropi in Aziji od leta 2014 dalje. Letos so jo na novo potrdili pri divjih prašičih v italijanskih regijah Piemont, Ligurija in Lacij, v Nemčiji so jo prenesli na jugozahod

države v rejo domačih prašičev na nemško-francoski meji, pojavila se je tudi na Poljskem, v Romuniji, na Madžarskem, v Estoniji, Litvi, Bolgariji, Latviji, Slovaški, Moldaviji, Rusiji, Srbiji, Grčiji, Ukrajini in Severni Makedoniji.

Za bolezen so značilne rdečine po koži ter nenaden

visok pogin. Najbolj se pojavlja v poletnih mesecih, ko se tveganje za vnos in širjenje bolezni poveča zaradi večjega števila turistov, ki lahko v osebni prtljagi prinašajo tudi meso in mesne izdelke, ki izvirajo iz okuženih domačih in divjih prašičev.

V upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo

rastlin in na kmetijskem ministrstvu svetujejo rejcem, naj bodo pozorni na zdravstveno stanje prašičev, vsak sum na bolezen naj javijo veterinarju, sicer pa naj dosledno izvajajo biovarstvene ukrepe. Lovci naj spremljajo zdravstveno stanje divjih prašičev, še posebej naj bodo pozorni na pogine živali. Odgovorno naj ravnaajo tudi porabniki hrane, saj odmetavanje ostankov hrane, ki vsebuje meso okuženih živali, predstavlja tveganje za prenos bolezni in velike razdalje.

Več nepravilnosti pri delu policije

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Na Sektor za pritožbe zoper policijo Ministrstva za notranje zadeve je bilo v letih 2020 in 2021 vloženo več pritožb zoper delo policije, ki so se nanašale na delo policistov v času protestov. Prejeli so 25 različnih pisanj, od tega je 19 pisanj vsebovalo elemente pritožbe po Zakonu o nalogah in pooblastilih policije. Ugotovljenih je bilo več nepravilnosti pri delu policije, kjer so policisti s svojimi zakonsko predpisanimi pooblastili nestrokovno in nesorazmerno posegli v človekove pravice

in temeljne svoboščine. Ministrica za notranje zadeve Tatjana Bobnar je 30. junija 2022 odredila strokovni nadzor ministrstva nad ravnanjem policije med protesti v zadnjih dveh letih in na podlagi Zakona o organiziranosti in delu v policiji naslovila na Policijo usmeritve in obvezna navodila za ravnanje ob javnih shodih. Usmeritve ministrice temeljijo na ugotovitvah Ustavnega sodišča Republike Slovenije in upoštevajo dejstvo, da sta svoboda zbiranja in svoboda izražanja temeljni svoboščini, ki jih priznava Ustava Republike Slovenije.

Storilec zavedel plačnika

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Policisti so pretekli teden obravnavali primer računalniške kriminalitete. »Storilec je prestregel elektronska sporočila med podjetjema in se vmešal v komunikacijo ter pri izvajanju finančne transakcije zavedel plačnika, da je denar nakazal na njegov račun. Oškodovani družbi je poslal tako sporočilo, da je ta verjela, da ga pošilja prav podjetje, s katerim so poslovno sodelovali. Storilec pa je spremenil številko transakcijskega računa in oškodoval družbo,« so pojasnili na Policijski upravi Kranj, kjer

pozivajo podjetja, naj pri izvajanju transakcij pred potrditvijo pri zanesljivem viru še enkrat preverijo, ali so podatki pravi, da ne bi bili ogojlufani.

Kot so še pojasnili, so tarča tovrstnih goljufij podjetja, škode pa običajno večje. Zlasti ranljivi so lahko operacijski sistemi, ki se ne posodablajo več in ki so brez ustrezne zaščite. Previdno pa je treba postopati tudi pri odgovarjanju na elektronsko pošto. »Ne odgovarjajte avtomatično in vedno preverite podatke elektronskega naslova, torej da je prejemnik dejansko tudi pošiljatelj in ne nekdo drug.«

Voznik umrl na kraju nesreče

Kranj – V nedeljo zvečer se je na avtocesti Ljubljana–Karavanke zgodila prometna nesreča, v kateri je ena oseba umrla. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, je voznik osebnega avtomobila slovenskih registrskih tablic vozil iz smeri Ljubljane proti Jesenicam. »Na izvozu z avtoceste Kranj vzhod je zapeljal na zaviralni pas in trčil v prometni znak, zapeljal na kovinsko varovalno ograjo, od koder ga je odbilo naprej v jarek, kjer je vozilo zagorelo,« so pojasnili. Voznik je zaradi hudih poškodb umrl na kraju nesreče.

Prekrili dvajset streh in odstranili pet podrtih dreves

Medvode – V soboto je območje občine Medvode zajelo močno neurje z vetrom. Aktivirana so bila prostovoljna gasilska društva Preska - Medvode, Smladnik, Zgornje Pirniče in Spodnje Pirniče - Vikrče - Zavrh. Gasilci so prekrili dvajset streh in odstranili pet podrtih dreves. Intervencijo je koordiniral štab Civilne zaščite občine Medvode skupaj z Enoto za logistiko in podporo.

Najhitrejši včasih ne pridejo na cilj

Kranj – Agencija za varnost prometa je v sodelovanju s policijo včeraj začela tretjo letošnjo preventivno akcijo Hitrost, ki bo potekala do nedelje, 14. avgusta. Policisti bodo po vsej državi poostreno preverjali, ali vozniki upoštevajo omejitve hitrosti. Kot so pojasnili na agenciji, je namen tovrstnih aktivnosti umirjanje hitrosti na naših cestah. »Vozniki takrat, ko vedo, da poteka nadzor, zmanjšajo hitrost in vozijo bolj varno,« so dodali na agenciji, kjer z napisom Najhitrejši včasih ne pridejo na cilj že vse poletje opozarja na posledice tvegane vožnje.

Voda onesnažena s fekalijami

► 1. stran

MAŠA LIKOSAR

Bled – Pred kratkim je tik pred izlivom potoka Jezernica na Bledu član Društva za varstvo okolja Bled opazil, da se v potok in kasneje v Savo Bohinjko iz cevi razbremenilnika čistilne naprave izlivajo večje količine sanitarnih odpadkov. »Potok povsem spominja na kanalizacijski kanal, voda je motna in rjavih odtenkov. Veje grmov, ki obraščajo strugo, pa so povešene ob teži večjih ostankov sanitarnih pripomočkov,« so pojasnili v izjavi za javnost in dodali, da bi bilo ostankov še več, če ne bi bila ob iztoku cevi v potok nameščena posebna naprava, ki prestreže večje kose toaletnega papirja. Razbremenilnik odplake zaustavi, preden jih črpalka črpa naprej na čistilno napravo, ob višjih vode pa se višek prelije v potok, so opozorili v društvu.

Evtanazirali 25 tisoč rib

Izlitje sanitarnih odpadkov vpliva tudi na strugo reke Save Bohinjke, kjer se razrašajo alge. Onesnažena reka naj bi po navedbah društva povzročila prebavne težave domačim kopalcem in tujim gostom bližnjega hotela ter glampinga, ki naj bi po tem, ko so se zadrževali ob reki, dobili okužbo, ki se odraža v črevesnih motnjah. O izbruhu bolezni so obvestili tudi območno enoto Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Poleg tega naj bi pred dvema

Da čistilna naprava na Bledu dobro deluje, je Anže Bizjak dokazal tudi v vzorcema vode. Na levi vzorec ob pritoku v čistilno napravo, na desni vzorec ob iztoku iz čistilne naprave. / Foto: Tina Dokl

tednoma v ribogojnici Ribiške družine Radovljica, ki za delovanje prejema vodo iz Save Bohinjke, prišlo do zastupitve vseh 25.000 rib, ki jih je bila družina primorana evtanazirati. Območje izliva in pogina rib so si ogledali tudi policisti in kriminalisti Policijske uprave Kranj, ki so odvzeli vzorce vode in jih poslali na analizo.

Čistilna naprava deluje odlično

Anže Bizjak, direktor komunalnega podjetja Čista dolina – SHW, ki je del skupine WTE in ki kot koncesionar skrbi za blejsko kanalizacijsko omrežje, je zagotovil, da čistilna naprava deluje odlično, kar dokazujejo vsi monitoringi. Dodal je, da čistilna naprava ni poddimenzionirana, je pa

preobremenjen kanalizacijski sistem. »Ampak ne zaradi fekalij, temveč zato, ker je v stari mešani sistem speljana tudi čista izvirska voda,« je pojasnil in poudaril, da se z državo že 15 let trudijo dogovoriti, da bi izvirske vode speljali iz tega kanala v Blejsko jezero, saj zaradi njih pred čistilno napravo prihaja do razbremenjevanja, ker sistem takšne količine vode ne more sprejeti. Kot problem je še poudaril tudi pomanjkanje vode, zaradi česar v vodi ni kisika, nastajajo alge, ki se zadržujejo na jezovih in gnijejo ter povzročajo onesnaženje.

Da čistilna naprava dela dobro, verjame tudi predsednik Društva za varstvo okolja Bled Miha Žvan. »Problem je v tem, kar steče pred čistilno napravo iz

razbremenilnikov,« je dodal Žvan in še opozoril, da je čistilna naprava narejena za 14.000 ljudi, Bled pa ima skupaj z Gorjami 11.000 prebivalcev in več kot 8000 turističnih ležišč ter vrsto dnevniških obiskovalcev.

Voda pomešana s fekalijami

Kot so za STA pojasnili na Agenciji RS za okolje, so takoj po seznanitvi z onesnaženjem opravili terenski pregled, ob tem pa ugotovili, da je prišlo do izlitja s fekalijami pomešane vode, in sicer zaradi s fekalijami obremenjene vode ob nizkem vodostaju. V naslednjih dneh bodo pregledali tudi poročila obratovalnega monitoringa blejske čistilne naprave in preverili podatke monitoringa Save Bohinjke.

Ravnanje pilota je bilo pravilno

Na gorenjski avtocesti pri Brezjah v smeri Jesenic je v petek popoldne zasilno pristalo manjše letalo, ki se je pri tem poškodovalo.

MAŠA LIKOSAR

Brezje – Letalo z oznako OE-CYY graškega podjetja Austrian Aviation Training je v petek vzletelo z letališča v Lescah, nato pa se je zaradi odpovedi motorja pilot odločil za zasilni pristane na avtocesti pri Brezjah v smeri Jesenic. Škoda je nastala le na letalu, pilot in sopotnik pa sta bila po navedbah Policijske uprave Kranj nepoškodovana.

Kot je za STA povedal preiskovalec letalskih nesreč Toni Stojčevski, je pilot glede na okoliščine ravnal pravilno. »Izbral je teren, odločitve ni spreminjal in mu je uspelo,« je poudaril Stojčevski in pojasnil, da pilote

V petek popoldne je na gorenjski avtocesti pri Brezjah v smeri Jesenic zasilno pristalo manjše letalo. / Foto: Gorazd Kavčič

usposablja za primere odpovedi motorja v zraku, zato se v takih primerih odzovejo na podlagi svojih izkušenj in predpisanih postopkov za pristajanje v sili.

Razlog odpovedi motorja še ni znan, to bodo ugotovili v preiskavi; koliko časa bo ta trajala, še ni jasno. V njej bodo sodelovali s proizvajalcem letala, lastnikom

letala in preiskovalnimi organi znotraj Evropske unije. »Kakšne so okoliščine, ki so privedle do odpovedi motorja, bo jasno po končani preiskavi,« je dodal Stojčevski.

Na letališču v Lescah so v petek za N1 pojasnili, da je bil pilot na njihovi frekvenca prijavljen v času vzletanja, ko je vse potekalo normalno. Med letom se pilot priklopi na frekvenca Kontrole zračnega prometa Slovenije. Tam so potrdili, da jim je pilot javil, da ima težave. Videoposnetek zasilnega pristanka je na svoji spletni strani delil Dars. Ob posnetku so zapisali: »K sreči se je vse dobro končalo! Vožnja brez vinjete pa bomo tokrat spregledali.«

RAZVEDRILO

GG

MARAAYA TOKRAT KOT PREDSKUPINA

Tokrat je večerni oder Rekreacijskega parka v Žirovnici v sklopu poletnega festivala KašArt gostil koncert priljubljenega Jana Plestenjaka, kot predskupina pa sta nastopila Marjetka Vovk in Raay, dvojec Maraaya.

Alenka Brun

KašArt je poletni festival umetnosti v Žirovnici. Združuje zgodbe, poezijo, popularno glasbo in preživljanje časa na prostem ter vabi k druženju s prijatelji ob odkrivanju bogate kulturne dediščine krajev pod Stolom. KašArt gosti različne dogodke na štirih prizoriščih, koncerti pa potekajo v Završnici. Organizira ga Zavod za turizem in kulturo Žirovnica v sodelovanju z Občino Žirovnica in ministrstvom za kulturo.

Tokrat je oder v Žirovnici gostil koncert priljubljenega Jana Plestenjaka, kot predskupina pa sta nastopila Marjetka Vovk in Raay (Aleš Vovk), dvojec Maraaya. Sicer

sedeče občinstvo je kar hitro »pobralo« Marjetkino energijo z odra, saj se je med pesmimi precej razgovorila in njena iskrenost je bila nalezljiva. Prav nikogar ni bilo, ki ne bi vsaj malo »migal« na melodije, ki so prihajale iz odra. Ali pa vsaj mrmral besedilo pesmi.

Mimogrede smo izvedeli tudi nekaj zanimivih podrobnosti iz osebnega življenja Marjetke in Aleša Vovka, ki jih je s publiko delila nasmejana pevka. Skupaj sta tako že 18 let, imela sta takšna in drugačna obdobja, tudi čas, ko sta ustvarjala v angleščini, sedaj je prišlo obdobje, ko ustvarjata v slovenščini. Prisluhnilo smo lahko vsem njunim najbolj znanim pesmim, vključno z evrovizijsko Here for you, 1000 let, ki so ji obiskovalci namenili še posebno

Jan Plestenjak in eden najbolj prepoznavnih obrazov njegove spremljevalne skupine, Zdenko Cotič - Coto / Foto: Alenka Brun

velik aplavz in sta jo ob koncu nastopa ponovila. Niso manjkale tudi Drevo, Zdaj pa greš, Obujem nove čevlje, Sva ... Izjemno pa je dvojec občinstvo navdušil z izvedbo priredbe znane Magnificove pesmi Tivoli.

Ravno med izvajanjem evrovizijske pesmi pa jima je za trenutek pozornost občinstva malce ukradel prihod Jana Plestenjaka, saj so ga z avtom pripeljali skoraj čisto pod oder in so njegovi največji oboževalci z mobilniki že iskali pravi kot za posnetek, kako pevec izstopa iz avta.

Preden je prišel na oder, sta se občinstvu, nastopajočim, sponzorjem in ostalim sodelujočim v tem festivalskem delu, zahvalila Matjaž

Koman iz Zavoda za turizem in kulturo ter župan Žirovnice Leopold Pogačar, ki je občinstvo nasmejal z izjavo, da je na kvadratni meter prisotno enako število ljudi kot običajno v ljubljanskih Stožicah, kadar nastopa Jan.

Plestenjak je že med prihajanjem na oder doživel gromek aplavz. Občinstvo je dvojec dobro ogrel in je bilo v trenutku na nogah ter prepevalo nove in stare pesmi pevca, ki je smeje priznal, da je na tem prizorišču prvič, ter ponosno povedal, da je rojen v Škofji Loki, čeprav že vrsto let živi na Primorskem. Ni skrival veselja, da ga je občinstvo na Gorenjskem tako toplo pozdravilo in ga po vsaki pesmi nagradilo z glasnim odzivom.

Duo Maraaya s spremljevalno skupino / Foto: Alenka Brun

FESTIVAL V PRAVEM AMERIŠKEM DUHU

Minuli konec tedna je na prireditvenem prostoru ob Zbiljskem jezeru potekal tridnevni slovenski »kantri in BBQ festival« Wild West Fest (On Fire).

Maša Likosar

Festival v pravem ameriškem duhu, ki ga organizira BBQ društvo Slovenije, je letos že četrtič potekal ob Zbiljskem jezeru. V treh dneh so obiskovalcem ponudili razgibano ponudbo glasbenih, plesnih in kulinarčnih doživetij. Preizkusili so se lahko na delavnicah kantri plesov v vrstah, ki so jih vodili priznani učitelji plesa v Evropi, si ogledali de-

monstracijo priprave pravega ameriškega BBQ-ja in se udeležili delavnic peke na žaru. Zanimiv je bil konjeniški »western show«, ki ga je vodilo Slovensko združenje Quarter konja SIQHA. Poleg tega so lahko jahali mehanskega bika. Odvili so se koncerti domačih in tujih country skupin, na ogled so bili postavljeni ameriški avtomobili. Hkrati je potekalo tudi mednarodno BBQ tekmovanje, ki se ga je udeležilo dvanajst ekip, poleg slovenskih še italijanske, avstrijske in nemške.

Na ogled so bili ameriški starodobniki. / Foto: arhiv organizatorja

Festival je letos že četrtič potekal ob Zbiljskem jezeru. / Foto: arhiv organizatorja

Teden nogometa

V prvem tednu poletnih šolskih počitnic je v Športnem parku Šenčur in Športnem centru Velesovo potekal tretji tabor Teden nogometa, ki so ga organizirali trenerji Nogometnega kluba (NK) Šenčur in Nogometnega kluba Velesovo. Tabora se je udeležilo več kot sedemdeset otrok iz različnih gorenjskih nogometnih klubov. Največ otrok je bilo iz NK Šenčur, Velesovo, Naklo in Preddvor. Otroci so poleg nogometnih in atletskih vsebin na treningih preizkusili tudi osnovne tehnike juda, v živo videli nekatere eksotične živali, se ohladili v kranjskem bazenu in reki Kokri, uživali v vodni drči, kurili taborniški ogenj ter doživeli še mnogo drugih nepozabnih trenutkov. Na taboru je potekalo tudi tekmovanje, katerega zmagovalac je prejel prav posebno nagrado, in sicer reprezentančni dres Slovenije, v katerem je v letošnji ligi narodov nastopal nekdanji član nogometnega kluba Šenčur Žan Celar.

SNOVIČKOV FESTIVAL

Poletni program Snoviškega poletja je na vrhuncu. V soboto so Terme Snovik gostile tradicionalni Snovičkov festival, ki je v prvi vrsti namenjen najmlajšim, v njem pa uživajo tudi starejši.

Alenka Brun

Sobota je bila tako v Termah Snovik ves dan v znamenju dobrega počutja in zabave za najmlajše. Navihani palček Snoviček je skupaj s svojimi prijatelji pripravil pravo igrivo, plesno in vodno pustolovščino. Prisotni so lahko spoznali tudi novo igračko po njegovi podobi, plišastega palčka Snovička. Na festivalu pa so se Snovičku pridružile tudi druge simpatične maskote. Otroci so bili navdušeni. V njihovi družbi so se udeležili plesne delavnice, na kateri je imela glavno besedo animatorka Eva Kožlakar. Da je na festivalu vse potekalo, kot je treba, je bila zadolžena vodja animacij Katarina Ilič, pomagal pa jima je še fantovski del ekipe Žiga Požek.

Poleg plesne delavnice je bila na voljo še palčkova ustvarjalna delavnica, med

Takole so vabili najmlajše na festivalu na plesno delavnico. / Foto: Alenka Brun

Animator Žiga Požek s plišastim palčkom Snovičkom v rokah ter maskota Snoviček v ozadju. / Foto: Alenka Brun

vodnimi vragolijami pa je pozornost pritegnil bejzbol z vodnimi balončki. Mnogi mladi obiskovalci so se kar s starši podali na veliki lov na skriti zaklad. Lahko so se preizkusili v hoji po vrvi, veliko zanimanja pa je bilo tudi za sodelovanje v Snovičkovih nagradnih igri.

Organizatorji so sicer dopoldne z rahlim strahom zrli v nebo in razmišljali, bo vreme zdržalo, a radoživost in veselje otrok sta temne oblake na nebu pregnali.

Navdušenje nad maskotami je bilo veliko. / Foto: Alenka Brun

PESMI MLADIH

Mislim nate

Mislim nate
v cvetu mladosti,
ko vse je blestelo,
vse je brstelo.

Minevajo leta,
vedno nova spoznanja.

Mislim nate
ob prvem utripu,
ko srce je
spoznalo ljubezen.

Ljubezen ima lahko več imen. In ko jo enkrat spoznamo, je nikoli ne pozabimo. Vesela sem v pričakovanju vaših pesmi. Še naprej vam vsem želim lepe poletne dni. **Meta**

Minevajo leta,
vedno nova pričakovanja.

Mislim nate,
ko dan se začne,
ko pade noč,
vse na novo se začne.

Tiana

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

TRŽN'CA LOKALNIH DOBROT

Alenka Brun

Tako so v Hotelu Bohinj poimenovali tržnico lokalnih ponudnikov, ki jo vsako nedeljo v dopoldanskih urah poletnih mesecev gosti Hotel Bohinj v Ribčevem Lazu.

Tokrat je stojničarjem zagodlo vreme, zato so jih iz simpatičnega travnega

preddverja hotela preselili v notranjost. Kljub slabemu vremenu smo na mini tržnici srečali tri nasmejane prodajalce lokalnih dobrot.

Monika Ravnik je na stojnici prodajala predvsem sire sirarne Pr' Prangarčk iz Broda. Razložila nam je, da je sedaj sicer nosilka dopolnilne dejavnosti na domači kmetiji Andreja Ravnik. S siri se ukvarjajo resneje že od leta 2010, pri njih pa

smo naleteli tudi na Šemrove divjačinske salame, ki pa prihajajo z Jezerskega. Izvedemo, da njihov sir lahko okudajajo tudi gostje Hotela Bohinj, kar izhaja iz odločitve, da v hotelu že od njegovega odprtja sodelujejo z lokalnimi dobavitelji različnih domačih izdelkov.

Marijo Žvan smo ponovno srečali s »štrikarijo« v rokah. Uživa v ustvarjanju z domačo ovčjo volno in

resnično spretno vrti pletilke. Prihaja s kmetije Pr' Vandrovci iz Bohinjske Bistrice. Ponudba na njeni stojnici je bila bogata in raznovrstna; ponuja svoje izdelke in izdelke drugih bohinjskih pridelovalcev. Stojnica se je šibila pod marmeladami, vložninami, čaji, salamami, krljji, siri, zaseke, medom. Včasih tudi kaj speče, nam je zaupala. Takrat lahko pri njeni stojnici

Jan Kejžar / Foto: Alenka Brun

Monika Ravnik / Foto: Alenka Brun

Marija Žvan / Foto: Alenka Brun

pridejo na svoj račun ljubitelji kruha, zavitkov in buhtelnov, na primer. Nedavno smo jo lahko srečali tudi na tržnici v Radovljici, je še dodala. Izvedeli smo tudi, da so njeni izdelki in dobrote nosilci blagovne znamke Bohinjsko, med prejetimi certifikati pa je najnovejšega prejela nedavno. In sicer znak kakovosti Triglavskega narodnega parka.

Kot zadnji pa je na stojnici okusne domače dobrote na ogled in v nakup ponujal Jan Kejžar, nečak Simone Kejžar s kmetije Pr' Tonejovc. Doma je iz Gorij in je za pot do Bohinja potreboval

malce več časa, saj je turistična sezona na višku in so cestne polne pločevine – ob nedeljah predvsem dnevnih turistov. Tudi to, da je bilo minulo nedeljsko jutro bolj čemerno, ni veliko vplivalo na odločitev številnih, da se odpeljejo do Bohinja, če so se namenili. Zlasti pa so se nižjih temperatur razveselili kolesarji. Od ponujene na njegovi stojnici so bili na prvi pogled najbolj vabljivi kosi sveže skutne pite z borovnicami in prekmurske gibanice. Ne dvomimo, da se je po končani tržnici domov odpeljal s praznim »plehom«.

PRAZNOVANJA

LETA SO LE ŠTEVILKA

Radovljčanka Anka Rupel, upokojena profesorica, še vedno rada uči. S skupino upokojencev se že več kot dvajset let srečuje na klepetu v angleščini, vodenje telovadbe pa je pred nekaj leti zamenjala za vsakodnevno udeležbo na jutranjih srečanjih »oranžnih telovadk« Šole zdravja.

Marjana Ahačič

Če komu, Anki Rupel, upokojeni profesorici angleščine in nemščine iz Radovljice, leta ne morejo do živga. Devetdeset let, kolikor jih je praznovala konec julija, je opaziti zgolj v izjemno bogati beri izkušenj, ki jih je iskriča gospa nabrala na svoji pestri življenjski poti, v načinu življenja pa zagotovo ne.

Morda jo je – tako kot večino od nas – v zadnjih letih malce upočasnila epidemija, a se druženju nenaklonjenim časom navkljub ne odpoveduje svojim velikim ljubimim: poučevanju, športu in umetnosti.

Od otroštva v Radovljici

S starši, ki izhajajo iz Poljanske doline, se je v Radovljico preselila kot nekajletna deklica že pred drugo svetovno vojno. Oče, odlični geodet, je bil v mesto premeščen za nagrado po odlično opravljenem delu v makedonski Strumici, kjer mu je bila zaupana zahtevna naloga vzpostavitve katastra.

Vse odtlej živi v Radovljici, kjer se je rodil tudi njen brat, znani urolog Marko Stanonik. S soprogom Nikom Ruplom, profesorjem slovenščine in ruščine, sta se spoznala že kot dijaka na

Anka Rupel / Foto: Gorazd Kavčič

današnji Vegovi gimnaziji v Ljubljani. Vse življenje sta poučevala na osnovni šoli in tedanji Ekonomski šoli v Radovljici.

Vse življenje poučuje

Po končani ljubljanski filozofski fakulteti je kot varuška oziroma »au pair«, kot se je reklo tedaj, dve leti preživela v Angliji. Z možem sta veliko potovala po svetu. V Anglijo pa se je rada vračala, posebno v obdobju, ko je tam kot veleposlanik z družino živel mlajši sin Tadej.

Po upokojitvi je poučevala na Ljudski univerzi v Radovljici. Posebno ljuba ji je skupina upokojencev, s katero

se na »coffe time« srečuje že več kot dvajset let. Še sedaj se dobivajo vsak drugi ponedeljek, čeprav jih prihaja le še sedem, pove gospa, ki se ji v pogovoru med stavke vsake toliko časa prikupno prikrade kakšna pripomba v angleščini.

Telesno kondicijo je vse življenje ohranjala s športom. Vse do začetka epidemije je, skupaj več kot petdeset let, enkrat tedensko vodila telovadbo za upokojence. Zdaj je že šesto leto aktivna članica Šole zdravja, kar pomeni, da načeloma vsako jutro odide v radovljiški športni park in se skupini telovadk v oranžnem pridruži na jutranji rekreaciji.

Ljubeča družina

Veliko veselja ima z vnuki. Najstarejši sin Matej z družino živi v neposredni bližini, srednji Andrej s soprogo in sinom v bližnjih Lescah, pred časom se je po letih življenja v tujini v Slovenijo vrnila tudi družina najmlajšega od treh otrok, Tadeja.

Kakšnega velikega praznovanja ob okroglem jubileju si ni želela, pravi, družinsko srečanje bo konec leta. Je pa vesela, da so jo v hiši s čudovitim vrtom, kjer zadnjih nekaj let po soprogovi smrti živi sama in samostojno, v dneh okoli praznika obiskali sorodniki in številne prijateljice.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Vnuk/vnukinja«

Spoštovani, zanima me, ali bo hčerki uspelo še enkrat zanositi. Z možem že imata punčko, sedaj pa poskuša hčerka s pomočjo umetne oploditve ponovno zanositi. Jaz tega ne podpiram, saj vidim, da ti poskusi umetne oploditve hčerko zelo izčrpavajo, in ne razumem, zakaj se tako muči, saj enega otroka že imata. Ali jima bo uspelo? Življenje je pač tako, da vsak živi svojega in ga niti najmanj ne zanima (življenja namreč), da vi ne razumete svoje hčerke. In je tudi ni treba. Pomembno je samo to, da hčerki stojite ob strani in ji pomagate, kolikor je mogoče. Uspelo jima bo, dobila

bosta še enega otroka, mislim, da fantka. Videti je tudi, da se preveč vmešavate v njeno življenje. Rajse se držite bolj ob strani, in šele ko vas bodo zaprosili za pomoč, pristopite in pomagajte. Če vas ne vprašajo za mnenje, se ne vmešavajte, ker boste najbolj škodovali sebi oziroma svojemu odnosu z mlado družinico. Lep pozdrav.

»Prijateljstvo«

Pozdravljeni, Tanja. Na vas sem se že obrnila, tokrat pa bi rada vprašala za prijateljico. Obe sva se že »zvrnili« na drugo stran petdesetih let. Prijateljica je tudi že babica s kupom vnukov. Svoje življenje usmerja

okoli njih do te mere, da nima časa zase oz. na ta način beži stran od nesrečnega zakona in nezadovoljstva z življenjem nasploh. Mislim tudi, da se preveč zateka v alkohol, česar se sicer zaveda, toda ugibam, da nekako ne najde prave rešitve za izhod iz te omame. Ali se ji bo uspelo izvleči in spremeniti življenje?

Vaši prijateljici ni lahko. Videti je, da je imela zelo težko otroštvo. Iz tega je pobegnila v poroko in otroke, saj nam življenje daje lažno upanje, da je v tem rešitev. Vendar večina ni tako in tudi ona je po krajšem obdobju sreče spoznala, kako je. Videti je, da se s seboj ne ukvarja, temveč se samo razdaja za druge. Lovi drobne trenutke veselja, ki pa ne zadostujejo več za kvalitativno življenje. Videti je, da je sposobna in trdna ženska, ki pa se boji spopasti s svojimi demoni. Vrta se okoli enih in

istih težav in jih ni pripravljena ozavestiti in odpraviti. Ker se bližata starejšim letom, je majhne stvari ne zadovoljijo več, zato je pač našla omamo, v katero občasno pobegne. To večinoma počnemo vsi, pa naj bo to s cigaretami, marihuano, alkoholom ali pa še čim »težjim in hujšim«. To niti ni tako grozno narobe, če le ostane pri občasnih pobegih. Toda te omame so vabljive in nas zlahka zapeljejo do te mere, da postanemo odvisni. Potem pa se začnejo prave težave. Vaša prijateljica bo morala stopiti iz svoje cone udobja (ki to niti ni) in storiti nekaj za svojo samozavest. Kljub letom za to nikoli ni prepozno. Morala si bo vzeti čas zase, da se bo uspela postaviti na noge, tako kot je treba. Stojte ji ob strani, to je največ, kar lahko storite zanjo. Vse drugo mora opraviti sama. Uspelo ji bo! Srečno.

Je pravi ali ne

Verjetno je marsikdo v teh dneh med vožnjo skozi Šenčur ob glavni ulici opazil zanimiv prizor. Ob malce površnem pogledu in če bager ne bi bil polepljen s številkami in različnimi napisi, bi človek lahko pomislil, da je pravi. A kaj hitro se izkaže, da gre za posebne vrste delovni stroj – rojstnodnevni, ki je namenjen nekemu, ki je nedavno dopolnil trideset let.

Zanimiv prizor / Foto: Alenka Brun

Mladoporočenci

V Kranju sta se 22. julija 2022 poročila Matic Kovačič in Petra Urh, 23. julija 2022 pa na Krvavcu Klemen Ropret in Urška Zajc, v Vopovljah Nikola Popović in Monika Kraševac, na Bledu Luka Poklukar in Ljiljana Đurić. V Škofji Loki sta se 3. avgusta 2022 poročila Jernej Nagode in Lucija Koražija, 6. avgusta 2022 pa Miha Bogataj in Sara Dolinar.

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici so minuli teden našli 33 porodov, od tega se je rodilo 16 deklic in 17 dečkov. Najtežja in najlažja sta bili deklici, prvi je tehtnik pokazala 4150, drugi pa 2730 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 18 novorojenčkov, med njimi 12 dečkov in 6 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4350 gramov, najlažji, prav tako deček, je tehtal 2730 gramov.

LAŽJI SUDOKU

5	9		1			6	7	
1	8							5
		4	2	5	8	3		
		6			2	8		
2	3		9		5		6	4
		9	4			7		
		1	7	3	4	5		
7							1	3
	6	8			9		2	

Rešitev:

2	7	6	1	5	8	9	6	3
6	1	8	2	8	5	7	4	9
9	8	5	7	6	2	1	3	4
2	6	1	9	7	6	5	8	3
7	1	9	6	2	3	4	5	8
6	5	2	7	3	5	1	4	9
5	7	1	8	6	9	3	2	4
8	2	9	6	1	7	4	3	5
6	7	8	1	2	3	5	4	9

TEŽJI SUDOKU

5		3			8	6	4	
			4		6			2
						3	1	
	7	5						
2	8						3	5
					4	7		
	5	4						
8			1		3			
	1	9	2			8		7

Rešitev:

2	9	7	5	2	6	1	3	8
7	6	5	2	1	2	9	8	4
6	2	1	6	9	8	7	5	3
1	2	7	8	5	9	6	4	3
5	6	2	7	9	1	8	3	4
9	8	1	6	5	2	7	4	3
8	1	5	2	6	7	9	3	4
2	5	4	9	8	6	1	7	3
6	7	8	1	2	3	5	4	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

IZIDORJEVE BITKE, 1. DEL

Dan, ko se je uprl staršem

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Izidor sodi v mlajšo generacijo. Rodil se je konec leta 1968. Marsikaj, kar je doživel, ni bilo tipično, bolj bi sodilo v »stare čase« kot v obdobje, v katerem je odrasčal. Kadar v naključnih družbah pripoveduje o svojih izkušnjah, ga pogosto zavrnejo, češ naj si ne izmišljuje, saj ni moglo biti tako!

»Če bi ubogal starše, bi mi bilo verjetno marsikaj prizaneseno,« nadaljuje. »Žal pa sem bil preveč trmast, morda tudi neresen, nepremišljen, prepričan, da imam prav, da sem se jim uprl in krenil po svojih poteh.

Bil sem najmlajši od petih fantov in že od zgodnjega otroštva so me brez mojega pristanka 'določili', da grem za duhovnika. Ne vem, zakaj sem se jim zdel primeren za ta poklic, saj sem bil najbolj pobalinski od vseh. Ko so izvedeli še sošolci, se me je prijel vzdevek Far. Verjetno me tako kličejo še danes! Vpisal sem se na običajno gimnazijo, malo semenišče v Vipavi je bilo zelo daleč, na drugem koncu Slovenije! Domači so bili prepričani, da bo kljub temu vse po 'pravilih', saj me je vzela k sebi gospa Irma, mamina daljna sorodnica. Verjeli so, da bo pazila

name, da mi ne bodo šle po glavi neumnosti. Res je to počela, pri njej je bil zelo strog režim. Praktično je to pomenilo, da nisem mogel iti nikamor, razen v šolo in domov – k zvezkom. V drugem letniku pa je Irma na moje veselje naredila strašansko napako. V sosesčini sem spoznal možaka, ki je popravljaval avtomobile, hkrati pa je iz rezervnih delov sestavljal nove. Če sem le mogel, sem se izmuznil k njemu in mu pomagal. Zanimivo je bilo, da kljub navdušenju nisem pozabil na učneje: zvezek ali knjigo sem imel na 'ponku', medtem ko sem 'šraufal', sem tudi ponavljal snov. Irma je mehanika poznala, zaupala mu je, da me ne bo 'skvaril'. Na skrivaj se mi je kar samo smejala. Gospa namreč ni vedela, koliko mi je takšno 'šraufanje' pomenilo. Četudi sem bil zvečer zelo utrujen, mi ni bilo odveč, ko smo po obisku sedme maše molili. Obrede sem imel iskreno rad, še danes jih imam. No, naj povem, da sem si podstreho delil še z dvema fantoma, ki sta prav tako nameravala študirati na teološki fakulteti. Ene mu je uspelo, drugi se je kasneje spopadal z resnimi psihičnimi težavami, žal je potem prenehal študirati, pa je bil zelo dober fant. Še danes se občasno srečava.

Bolj ko se je bližala maturna, težje mi je bilo. Naj ustrežem staršem ali naj sledim notranjemu klicu, ki me je vabil v čisto druge vode? Ni mi bilo lahko. Do takrat sem zmeraj le ubogal: starše, potem Irmo, učitelje. Ko mi je mama nekoč namignila, da je zame bolje, da ne gledam za dekleti, nisem gledal. Pa tudi če mi tega ne bi položila na srce, ne bi. Kje sem pa imel čas! Vsak avto, četudi je bil še tako 'razmahan', mi je

bil lepši in privlačnejši od deklet! Hitro sem opazil, da sta se spremenila tudi cimra. Nič več se nismo šalili, še manj zbadali. Zaslutili smo, da gre zares. Med zimskimi počitnicami so me domači poslali na duhovne vaje. So to storili iz iskrene želje, da še utrdijo mojo vero, ali pa zato, ker so slutili, da jim bom kljuboval? Ne vem odgovora, ker se nismo pogovarjali o tem.

Spominjam se, da je bilo vzdušje precej turobno, imeli smo še slabo vreme, pa tudi duhovni vodja ni bil ravno večš komuniciranja z mladimi. Zadnji dan, ko smo imeli tudi spoved, pa sta prišla še dva duhovnika. Pogovor s spovednikom ni stekel v spovednici, ampak na štiri oči. Po svoje sem imel srečo, saj mi je moj po več kot triurnem pogovoru odkrito povedal, da moram o svoji prihodnosti razmisliti. Dejal mi je približno takole: 'V tebi sta samo moka in voda. Brez kvasa boš težko spekel dober kruh.'

Med vožnjo proti domu sem se dokončno odločil. Ne bom duhovnik, ne morem biti, četudi si vsi okoli mene še tako želijo. Zvečer sem povedal tudi staršem. Tega, kar je sledilo, ne privoščim nikomur. Bolj kot očetova klofuta so me bolele mamine besede, da sem jih izdal, osramotil, da nisem več njen sin. Oče je pokazal na vrata in mi ukazal, naj izginem izpred njegovih oči. Če bi v tistem trenutku padel na kolena in ga prosil odpuščanja, bi bilo morda drugače, kot je potem bilo. Hotel sem zagrabiti potovalko, a mi ni dovolil. 'V njej so oblačila, ki sem ti jih jaz kupil. Nimaš nobene pravice do njih!'

In tako sem v mrazu – zeblo me je do kosti – zapustil dom. Brez vsega. Kar nekaj časa sem stal pri kozolcu.

Zdelo se mi je nemogoče, da mi oče, ki sem ga imel za najbolj pravičnega človeka na svetu, ne bi odprl vrat! Ko so se okoli desete ure pogasile vse luči, sem se zjokal kot otrok. Naj grem nazaj in pristanem na vse njihove želje in pričakovanja? O, kako me je mikalo, da bi to storil! Potem pa sem se zbral in počasi krenil proti glavni cesti. Nisem imel dosti upanja, da bom koga srečal. Okoli druge ure, ko sem bil podoben ledeni sveči, pa je le pripeljal mimo tovornjak s tujimi registrskimi tablicami. Ustavil mi je in me povabil, naj hitro zlezem v kabino, da se mu mudi. Bil je Makedonec, ki je peljal robo v Ljubljano. Iz dna srca sem mu bil hvaležen, da ni vrtal vame in me spraševal, zakaj so moje oči zabuhle od joka. Odložil me je na železniški postaji, za s seboj pa mi je dal še nekaj kruha in dve pašteti. Jutro sem potem dočakal na eni od klopi v čakalnici, okoli osme ure pa sem se vtihtapil v svojo sobico pri Irmi.

Žal mi je morala tudi ona pokazati vrata. Moj oče je bil neizprosen. 'Naženi ga!' ji je ukazal. Ubogala ga je, a mi je vseeno dovolila, da sem ostal do konca meseca. Toliko, kot smo ji že plačali. Stopil sem do mehanika in ga prosil, naj me zaposli, da bom pustil šolo. Nič mi ni obljubil. Po pogovoru z Irmo, ko je izvedel, kaj tiči za mojo prošnjo, me je odslovil. Prijateljstvo z Irmo mu je bilo pomembnejše.

Nisem mogel verjeti! Kako so mi lahko obrnili hrbet tisti, ki sem jih cenil in spoštoval, imel rad? Njihovo ravnanje me je čisto dotolklo. Sem si to res zaslužil? Kdor ne uboga, ga tepe nadloga. Ta pregovor mi ni in ni hotel iti iz glave.« (Konec prihodnjic)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Na vrtu so že robidnice. Vsebujejo veliko vitamina C in drugih hranilnih mikroelementov. Lahko si jih naberejo za sproti in z njimi napravimo okusne jedi, lahko jih zamrzemo za zimo, lahko pa naberejo liste in jih posušimo za čaj. Robidnice pomagajo krepiti imunski sistem in žile ter delujejo proti stresu. Čaj iz listov deluje blažilno na vnetja sluznice v ustih in žrelu.

Robidnice z jogurtom in semeni

Potrebujemo lonček jogurta (250 ml), po vrhano žlico lanenih in sončničnih semen ter semen čija, pol žličke cimeta, žličko rjavega ali kokosovega sladkorja, 100 g robidnic in kokosovo moko.

Jogurt damo iz lončka v skledo. Lanena semena posebej zmeljemo ali stremo v terilniku oz. možnarju. Damo jih v jogurt ter dodamo še semena čija in sončnična semena, sladkor in cimet. Vse skupaj zmešamo in pustimo stati vsaj 1 uro ali čez noč. Robidnice operemo in osušimo ter jih dobro zamešamo v jogurt. Po želji potresemo s kokosovo moko.

Skuta z robidnicami in medom

Potrebujemo 400 g robidnic, 250 g skute, 1 dl sladke smetane in žlico medu.

Robidnice preberemo, operemo in odcedimo. Smetano trdo stepemo in jo z medom previdno vmešamo v skuto. Umešamo še robidnice in naložimo v skodelice.

Namaz z robidnicami in marelicami

Potrebujemo 125 g robidnic, 185 g želirnega sladkorja in 125 g marelic.

Robidnice potresemo s 95 g želirnega sladkorja in vse skupaj zmešamo do gladkega, da nastane kaša. Marelicam odstranimo koščice in jih narežemo na koščke. Z njimi naredimo enako kot z robidnicami. Vsake posebej nekaj minut kuhamo. Ohlajena namaza po plasteh shranimo v dva kozarčka po 200 g oz. 2,5–3 dl. Hranimo v hladilniku in kmalu zaužijemo.

Zmrzlina z robidnicami, malinami in borovnicami

Potrebujemo 2,5 dl rastlinske oslajene smetane za stepanje, 500 g robidnic, malin in borovnic, 100 g zelo majhnih beljakovih poljubčkov (lahko jih kupimo pripravljene kot dekoracijo ali naredimo sami), sok pol limone in 20 g sladkorja v prahu.

Sadje preberemo, operemo in osušimo. Polovico ga na grobo zmeljemo. Stepemo smetano, vanjo vmešamo mleto sadje in dve tretjini beljakovih poljubčkov. Zmes stresemo v podolgov model, ki smo ga obložili s prozorno kuhinjsko folijo, in postavimo za najmanj 2 uri v zamrzovalnik. Tik pred serviranjem dve tretjini preostalih gozdnih sadežev zmeljemo z limoninim sokom in sladkorjem v prahu. Zmrzlino zvrnemo iz modela, jo prelijemo z omako in okrasimo s preostalimi sadjem in poljubčki.

Mlečni šejk z robidnicami

Potrebujemo 500 ml mleka, 2 žlici sladkorja v prahu, 2 žlici sladke smetane, 200 g robidnic, banano ter vaniljev ali jagodni sladoled.

V mešalniku gladko obdelamo mleko, sladkor, sladko smetano, narezano banano in robidnice. Dodamo 2 kepici sladoleda in še enkrat na hitro zmešamo. Preljimo v kozarce in takoj ponudimo.

Poletne jedi

ERIKA JESENKO

Ni je čez zelenjavo z domačega vrta, ki ima dejansko pravi okus po zelenjavi in ne potrebuje veliko, da iz nje pripravimo okusno jed. Čeprav je okusna že brez dodatkov, pa jo lahko dodatno popestrimo še s sirom Feta, ki ji doda prav posebno noto.

Za pripravo pečenih piščančjih beder z zelenjavo in sirom Feta potrebujemo: 1 kg piščančjih beder ali drugih piščančjih kosov za pečenje, 2 skodelici na rezine narezane mešane zelenjave (bučke, čebula, paprika, češnjevci, paradižniki), 3 stroke česna, 150 g sira Feta, pol žličke mleto rdeče paprike,

1 žličko suhega ali eno vejico svežega rožmarina, 3 žlice olivnega olja, sol in poper.

Piščančje meso prestavimo v večjo skledo, ga solimo in popramo, potresemo z mleto rdečo papriko in rožmarinom ter prelijemo z dvema žlicama olja. Vse skupaj dobro premešamo. Meso razporedimo po pekaču in ga postavimo v pečico na 200 °C, za 20 minut. Zelenjavo in olupljen česen stresemo v skledo, kjer smo marinirali piščanca, in prelijemo še z eno žlico olivnega olja ter dobro premešamo. Po 20 minutah peke pekač vzamemo iz pečice

in med piščančje kose razporedimo zelenjavo ter potresemo z nadrobljenim sirom Feta. Pekač postavimo nazaj v pečico in pečemo še 45 minut. Vmes večkrat premešamo.

Za pripravo špinacne solate s pečenimi bučkami

potrebujemo: 1 skodelico sveže mlade špinace, 1 srednje veliko bučko, 1 pest češnjevih paradižnikov, 100 g sira Feta, pol žličke suhega origana, olivno olje, sol, balzamični kis.

Bučke narežemo na tanjše rezine in jih popečemo

na olivnem olju. V skledi zmešamo špinaco, olivno olje, balzamični kis in sol. K špinaci primešamo čez polovico narezane češnjeve paradižnike in popečene bučke. Po vrhu potresemo še z nadrobljenim sirom Feta in origanom.

LAHKE JEDI

Pod lipo filmski večer za otroke

Kranjska Gora – To poletje vas vsak mesec enkrat vabijo na filmske večere pod lipo na Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori. Program sestavljajo skrbno izbrani (dokumentarni) filmi, ki vas ne bodo pustili ravnodušnih. Izbor filmov so pripravili v sodelovanju s SAGAR kolektivom in domačim režiserjem Miho Mohoričem. V petek, 12. avgusta, z začetkom ob 19. uri pa pod Liznjekovo lipo vabijo predvsem male filmske navdušence. Na ogled bo sporočilno in likovno raznolik program kratkih animiranih filmov z Mednarodnega filmskega festivala Animateka (Potepanje papirnatega zmaja, Koyaa – Izmuzljivi papir, G. Noč ima prost dan, Zmaj, Tok tok, Mitch-match: 6. epizoda, Oblačno, Princ Ki-Ki-Do: Begunec). Pred projekcijo se bodo otroci na delavnici naučili osnov »stop and go animacije«. Ta večer so pripravili v sodelovanju z Animateko, vstopnine ni.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Devetsto let od prve omembe Marijine cerkve v pisnih virih

Lesce – Ob 900. obletnici prve omembe leške Marijine cerkve v pisnih virih bo na romarskem shodu ob prazniku Marijinega vnebovzeta v Lescah v ponedeljek, 15. avgusta, daroval sveto mašo v ta spomin kardinal dr. Franc Rode. Maša, kamor Župnija Lesce vabi župljane in romarje, bo ob 17. uri, po sveti maši pa vse skupaj vabijo na župnijski vrt. Vabljeni tudi narodne noše.

Poletna Torkanja

Tržič – Danes, v torek, 9. avgusta, bo ob 20. uri v mestnem jedru zadnji koncert iz cikla Poletnih Torkanj. Tokrat prihaja v goste skupina King Foo. Okušali boste lahko tudi dobrote »iz tržiških piskrov«, ki vam jih bodo postregli domači gostinci.

Kino z zvezdami

Tržič – Od četrta, 11. avgusta, dalje bo na Gorenjski plaži zopet Kino z zvezdami. V desetdnevem pestrem programu boste zagotovo našli film po svojem okusu. Ta teden si lahko ogledate filme: 2017, Top Gun: Maverick, Minioni - Grujev vzpon in Jurski svet: Prevlada.

www.gorenjskiglas.si

Matjaž Mastnak
VRTNICE
Gojenje in sorte

Kdaj in kam jih saditi, kako jih gnojiti in zaščititi pred mrazom, škodljivci in boleznimi, so osrednja poglavja te knjige. Predstavi številne sorte vrtnic, ki so jih preizkusili v Sloveniji. Vrtnica je na vsakem vrtu nekaj posebnega, zato bo ta prelepa knjiga z več kot 250 fotografijami očarala prav vsakogar.

Število strani: 176 strani, 19 x 25 cm, trdo vezana

25,50
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Energijske pijače med mladimi: čas za alarm

Trg energijskih pijač je eden najhitreje rastočih na svetu. Predvsem mladi jih pogosto uživajo, pri čemer niti ne razmišljajo o možnih škodljivih učinkih, opozarjajo na Zvezi potrošnikov Slovenije.

URŠKA PETERNEL

Kranj – »Verjetno številni starši niti ne pomislijo, da je uživanje energijskih pijač škodljivo za njihove otroke, najstnike, zato se o tem niti ne pogovarjajo, ne postavijo meja. Zakaj bi, saj se prodajajo tako kot mleko? Njihova prodaja ni omejena tako, kot je pri alkoholu in cigaretah,« opozarjajo pri Zvezi potrošnikov Slovenije, kjer menijo, da bi trgovci morali začeti preverjati starost kupcev energijskih pijač. Pri zdravih odraslih odgovorno uživanje energijskih pijač sicer praviloma

ni problematično, drugače pa je pri mladih. Kot navajajo, so v javnosti premalo izpostavljena tveganja, povezana s sestavinami energijskih pijač in možnostjo škodljivih posledic za zdravje otrok in najstnikov.

Uživa jih več kot tretjina mladostnikov

Trg energijskih pijač je eden najhitreje rastočih na svetu. Predvsem mladi jih pogosto uživajo, pri čemer niti ne razmišljajo o možnih škodljivih učinkih. »Skrivnost« energijskih pijač je v kombinaciji sladkorja, ki zagotavlja energijo, in kofeina,

ki spodbuja delovanje centralnega živčnega sistema, poveča pozornost in zmanjša zaspanost.

Kot opozarjajo na Zvezi potrošnikov Slovenije, so energijske pijače tudi sladkorna bomba, saj z eno pločevinko zaužijemo lahko od 12 pa vse do 55 gramov oziroma približno 14 kock sladkorja.

Po podatkih jih uživa več kot tretjina mladostnikov, večina z vednostjo staršev. Mladi jih uživajo v želji po budnosti, boljšem spominu, hitrejši odzivnosti, ki jih potrebujejo za igranje računalniških iger pozno v noč. Vse skupaj lahko vpliva na moten ritem spanja,

kar prispeva k utrujenosti, razdražljivosti, slabšemu spominu in s tem tudi vplivu na njihovo duševno zdravje.

Akciji so se pridružili na Združenju za pediatrijo Slovenije. »Obstajajo klinični primeri urgentnih obravnav zaradi motenj zavesti, srčnožilne problematike, bolečin v črevesju, motenj prebave, spanja pri mladostnikih zaradi zaužitja večjih količin energijskih pijač,« so navedli.

Če že, raje kupite manjše pločevinke

Ob tem na Zvezi potrošnikov Slovenije posebej poveljajo na srce: »Če že, raje kupite manjše pločevinke. Energijske pijače poleg kofeina vsebujejo tudi taurin, d-glukuronolakton in veliko sladkorja, katerih sinergijski učinek na zdravje še ni dobro raziskan.«

Uživanje energijskih pijač je še bolj tvegano ob mešanju z alkoholom. Kofein namreč delno zabriše delovanje alkohola, ljudje se počutijo manj opiti, kar lahko privede do slabosti, bruhanja, motenj zavesti ...

Poletni večer pod vaško lipo

Sebenje – Krajevna skupnost Sebenje vabi v petek, 12. avgusta, ob 20. uri pred cerkev svetega Urha v Žiganji vasi na kulturni Poletni večer pod vaško lipo, ki ga bosta oblikovala mlada akademska glasbenika Ana in Tine Bec.

EU ples brez meja

Ljubelj – EU ples brez meja na prelazu Ljubelj bo letos v soboto, 13. avgusta. Kot že tradicionalno bosta Semenj na Ljubelju ob 10. uri odprla župan Mestne občine Borovlje Ingo Appé in podžupan Občine Tržič Nejc Perko. Po dvojezičnem bogoslužju bo sledila zabava s triom Drava.

IZLETI

Planinsko-pohodniški izlet na Gore in Kopitnik

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 18. avgusta, na planinsko-pohodniški izlet na Kopitnik (865 m n. m.) in Gore (815 m n. m.). Odhod bo z vlakom ob 6.13 z železniške postaje (ŽP) Kranj ali ob 6.53 z ŽP Ljubljana. Zbor v Kranju bo na postaji pod uro ob 6. uri. Prijave z vplačili izjemoma sprejemajo do srede, 17. avgusta.

Na Kozjansko

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj v soboto, 3. septembra, vabi na planinski izlet na Kozjansko. Pot ni zahtevna, trajala bo slabe tri ure, za pohod je potreben zanesljiv korak in toliko kondicije, da pot zmorete brez težav. Prijave in informacije do

vključno srede, 31. avgusta, pri Rozaliji Rajgelj, tel. 031 392 766, rozalija.rajgelj@gmail.com, ali Milanu Čeliku, tel. 031 418 146, celik.milan@gmail.com.

Zajamniki in Uskovnica

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v sredo, 10. avgusta, pohod na planini Zajamniki in Uskovnica: Rudno polje–planina Praprotnica–planina Zajamniki–planina Uskovnica–Rudno polje. Zmerne hoje bo od tri do štiri ure. Na pohod se boste odpravili s svojimi avtomobili, možno pa je uporabiti tudi brezplačen javni prevoz. V primeru slabega vremena bo pohod odpadel. Informacije daje in prijave zbira še danes, v torek, 9. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Pohod na Krvavec

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica organizira v petek, 12. avgusta, pohodni izlet na Krvavec. Zbor pohodnikov bo ob 8. uri pred kulturnim domom na Kokrici. V primeru slabega vremena bo pohod odpadel.

OBVESTILA

Ohranjevanje zdravja v Rabcu in na Dugem otoku

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča svoje člane, da je še nekaj prostih mest za tedensko ohranjevanje zdravja v Rabcu in na Dugem otoku v prvem tednu septembra. Prijave sprejemajo v pisarni društva v torek in četrtek od 15. do 16. ure.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 9. 8.	Sreda 10. 8.	Četrtek 11. 8.	Petek 12. 8.	Sobota 13. 8.
15/27 °C	14/25 °C	13/25 °C	12/25 °C	13/26 °C
Nedelja 14. 8.	Ponedeljek 15. 8.	Torek 16. 8.	Sreda 17. 8.	Četrtek 18. 8.
14/26 °C	13/26 °C	14/26 °C	12/25 °C	12/25 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
9. 8.	tor.	Janez	5:54	20:22
10. 8.	sre.	Lovrenc	5:55	20:20
11. 8.	čet.	Suzana	5:56	20:18
12. 8.	pet.	Klara ○	5:57	20:17
13. 8.	sob.	Lilijana	5:59	20:15
14. 8.	ned.	Demetrij	6:00	20:14
15. 8.	pon.	Marija, Mar. vnebo.	6:01	20:12

KINO SPORED

CINEPLEXX, KRANJ

Torek, 9. 8.
17.30, 19.45, 21.00 HITER KOT STREL
15.30, 16.00, 16.30, 18.00,
20.00 MINIONI: GRUJEV VZPON,
sinhro.

17.00, 19.00 MINIONI: GRUJEV VZPON,
3D, sinhro.
18.30 THOR: LJUBEZEN IN GROM
20.15 ELVIS
17.10, 20.50 TOP GUN: MAVERICK
Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

www.gorenjskiglas.si

Nagrajenci križanke **Zavoda za turizem in kulturo Kranj** z geslom **KRANJSKA NOČ**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 29. julija 2022, so: **Ivica Debeljak** iz Smednika in **Alojzij Lakner** iz Kranja, ki prejmeta 1. in 2. nagrado (2 vstopnici za koncert Helene Blagne), **Milena Košir** iz Gozd Martuljka, ki prejme 3. nagrado (2 vstopnici za koncert Krajncanov). Nagrajencem čestitamo.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasu z geslom: **S KNJIGO NA DOPUST**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 22. julija 2022, so: **Sandi Šanca** iz Radovljice, ki prejme 1. nagrado (bon trgovine OBI v vrednosti 20 EUR), ter **Branko Ravnik** iz Tržiča in **Milan Bojanič** iz Kranja ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Melanda). Čestitamo.

Po dveh razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je **Jelena Justin** najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

15 EUR * poština

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Vodnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Priljubljeni pisatelj Ivan Sivec je knjigo posvetil Sloveniji, ki jo ima neizmerno rad in ji želi vse najboljše. Prebrali boste zgodbe o dveh mladih zdravnikih, ki povsod naletita na ovire, o eni od številnih radijskih postaj na naših tleh, o pasjem prijatelju, katerega družba je velikokrat boljša od človeške, o zakoncih, ki se jima šele v času covida-19 odprejo oči ...

200 strani, trda vezava

15 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Crossland 1.2, turbo, prevoženih 30.000 km, l. 2017, tel.: 040/633-801 22001944

RENAULT Espace 1.9 dizel, 362.000 km, zelo ugodno, tel.: 068/177-277 22001946

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 2200065

STROJI IN ORODJA

KUPIM

SUŠILEC vlage v prostoru in prodam bikca cikaste pasme, tel.: 041/608-765 22001949

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ELEKTRIČNO žensko kolo Cyty, skraj novo, malo rabljeno, tel.: 041/359-103 22001940

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22001847

IŠČEM

ODLIKOVANJA, značke, kovance, slike, srebrnino, luči, ure in razne druge stvari ..., tel.: 068/173-293 22001945

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikatni, različni motivi, velikosti - poletni popusti!, tel.: 040/567-544 22001797

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja in tarup za uničevanje krompirjeve cime, tel.: 068/150-640 22001948

PRIDELKI

PRODAM

SEME enoletne trave, očiščena, tel.: 040/355-865 22001947

LOTO

Rezultati - žrebanje
7. 8. 2022
3, 19, 21, 26, 28, 36, 37
in 5

Loto PLUS:
5, 13, 24, 28, 29, 30, 35
in 32
Lotko: **1 9 5 2 6 0**

Sklad 10. 8. 2022 za Sedmico: **3.690.000 EUR**
Sklad 10. 8. 2022 za PLUS: **930.000 EUR**
Sklad 10. 8. 2022 za Lotka: **300.000 EUR**

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo. Pripeljejo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 22001891

KOKOŠI nesnice - več pasem za domačo rejo. Dostava v vse večje kraje. Kmetija Šraj, Uroš Šraj, Cadramska vas 19, Poljčane, tel.: 031/751-675 22001887

KRAVO, brejo 7 mesecev, simentalco, staro 6 let, in telico, brejo 6 mesecev, brezrožno, staro 18 mesecev, tel.: 031/259-288 22001912

PRAŠIČE, težke od 50 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in možna dostava, tel.: 041/455-732 22001896

OSTALO

PRODAM

1 ha silažne koruze, v okolici Kranja, tel.: 031/245-498 22001950

OČIŠČENE piščance. Na voljo 16. avgusta, dostava, tel.: 040/988-351 22001943

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22001894

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, dekorativni ometi in opleski, barvanje nadstreškov, ograj in fasad, vam nudim Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 22001910

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22001892

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 22001783

ZASEBNI STIKI

35-letni fant iščem mamico za resno zvezo, stara bodi od 29 do 40 let in z Gorenjske, tel.: 071/202-566 22001941

RAZNO

PRODAM

MLADE zajčke za nadaljnjo rejo, velike sorte, in cvrtnik na vroči zrak, tel.: 041/369-156 22001942

NOVO

Nosilka osrednjega lika je socialna delavka Kristina. Pri svojem delu se nenehno sooča z ljudmi, ki jim pomaga v stiski. Ko jo sredi vročega poletja najdejo mrtvo na nekem parkirišču v Šentvidu, nihče niti ne sluti, kdo bi lahko bil kriv za njeno smrt. Je njena smrt povezana z izginotjem dečka pred petdesetimi leti, morda z izginotjem deklice Pije? Psihološki triler izpod peresa žirovske pisateljice Milene Miklavčič vas bo navdušil, prebrali ga boste na mah!

Redna cena knjige je 25 €. Če knjigo naročite na Gorenjskem glasu je cena le **22,50 EUR**

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3

tvoji najljubši hiti

OSMRNICA

Svoje prijazne in zveste oči je za vedno tiho zaprl

MAKS KNE
1945-2022

Naša srca so strta. Na zadnjo pot bomo ljubega soproga, atija, starega ata in brata pospremili v četrtek, 11. avgusta 2022, ob 16. uri v Podbrezjah. Žara bo v tamkajšnji mrliški vežici od srede od 12. ure dalje. Za vedno te bomo ohranili v naših srcih. Spet se bomo srečali v večnosti.

Žalujoci njegovi
Podbrezje, 8. avgusta 2022

OSMRNICA

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka

ANA MATAJN

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Zavarovalnica Triglav, d. d., Območna enota Kranj

Sto let Ivanke Uršič

Ivanka Uršič s Primskovega je tretjega avgusta praznovala stoti rojstni dan. Čilo stoletnico, ki še vedno vsak dan telovadi, so v krogu njene družine na predvečer visokega jubileja obiskali in ji voščili člani Krajevne organizacije Rdečega križa Primskovo, sosede in prijatelji, zapele pa so ji Bodeče neže.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Ivanka Uršič, rojena Košnik, živi v pritličju svoje hiše na Primskovem še vedno dokaj samostojno življenje, zanjo lepo skrbijo njeni domači. Vsak dan gre na sprehod in telovadi dvakrat na dan. Na tekočem je s politiko in si dnevno zapisuje vse, kar doživi. Kot otrok je kranjskim meščanom raznašala jajca in mleko in že takrat s prisluzenim denarjem kupovala časopis Slovenec. Brala je vedno zelo rada. »Ivan Sivec je čez vse, tako po domače piše,« je povedala. Kako zelo se je razveselila njegove knjige Brezdomec, ki ji ga je ob njenem jubileju izročila predsednica KORK Primskovo Silva Bizjak. Vidno ganjena, ker je v knjigi posvetilo, ki ga je Ivan Sivec namenil prav njej. Menda celo najdaljše posvetilo, ki ga je kdaj napisal. Vedno je bila velika njena ljubezen do slovenske grude in slovenske besede.

Ivanka Uršič z družino, KORK Primskovo, sosedi, prijatelji in Bodečimi nežami / Foto: Tina Dokl

AFS Ozara Kranj. A če bremo spomine Ivanke Uršič, hitro ugotovimo, da ji življenje ni bilo poslano z rožicami. V družini je bilo šest otrok, Ivanka je bila najstarejša, rojena 3. avgusta 1922, in je edina še živeča. Takratno predvojno in povojno življenje je bilo neizprosno še posebej do otrok, ki so morali takoj poprijeti za delo. Po osnovni šoli, ki jo je obisko-

v kuhinji bolnišnice na Jesenicah in kasneje v kuhinji hotela Špik. Nad garažami hotela sta stanovala s sinom, mož pa je stanoval na Koroski Beli. V Kranju so začeli graditi svojo hišo. Izkope sta z možem naredila sama – tako kot še mnogo drugega. »Spomnim se, kako mi je nekoč povedala, kako so prevržali železo za hišo z Jesenic. Njen mož ga je naložil na prtljažnik avtobusa za Kranj, potem pa so železne palice peš prenesli na parcelo. Vselili so se leta 1956, in sicer v hišo brez vode in elektrike; vodo so prinašali iz reke Kokre,« je ta spomin kot še številne druge, ki so mu jih zapuili gospa Ivanka in njena otroka Jelka in Franci, podelil Primskovljan Janko Zupan. Cel kup je zgodb, vezanih na dom. Še so živi spomini Uršičevih na praznik sv. Miklavža – na vsa peciva, vložene paprike ..., ki so pričakale Jelko in Francija. Za vse cerkvene praznike in rojstne dneve sta dobila potice, »bobe«, »ta trde« flančate, torte, kremne rezine, »rumplošče« in pa gore peciva.

Nikoli ni bila bolna, če je bilo kaj malega, je rajši dala svoj dopust, ker je bila bolniška slabo plačana. Zadnje

delovno obdobje je preživela v tovarni Iskra kot delavka za trakom, na normo. V pokoj je odšla predčasno, saj je bila že dovolj stara, doma pa so potrebovali varstvo vnukov. Njena rodbina Košnikovih je zapisana v družinskem drevesu in seže devet rodov nazaj, za kar je sin Franci še uspel pridobiti podatke. Ostal bo spomin na sorodnike, ko je po domače Vampretova Johanca »gor rasla« na primskovski kmetiji, ki je danes na tem mestu ni več.

»Veseli me, da ste prebrali tisoč knjig in naredili tisoč tort in mnogo lepega drugega za svojo družino in za vse dobre ljudi, ki vas imajo radi in s katerimi ste spletili tisoč ljubeznivih vezi. Ostanite zdravi in srečni še mnogo dni med svojimi najdražjimi,« je voščilo Ivanki Uršič ponesla Silva Bizjak. Sokrajan Janko Zupan pa dodal: »Mislim, da je gospa Ivanka lahko nam vsem za vzor, kako se kljub svojim letom in težavam da s pozitivno energijo in velikim optimizmom živeti.« In stoletnica Ivanka je že nadaljevala z zgodbo, kako je bilo, ko je hodila še v vrtec, ki so ga vodile šolske sestre ...

Čila stoletnica Ivanka Uršič / Foto: Tina Dokl

Še dobro se spominja, kako so kot otroci zapeli podoknico botri leta 1932 odprtega novega gasilskega doma na Primskovem, pa nastopov v prosvetnem domu ... Za sto let so ji zapele Bodeče neže, članice

vala na Primskovem, je šla na delo v Jugobruno (kasnejši Tekstilindus) in kot 15-letno dekle leta 1937 zaslužila za svoje prvo kolo. Pri 23 letih je odšla v gospodinjsko šolo na Malo Loko pri Trebnjem, zatem pa se zaposlila

Po dveh letih se vračajo »hrošči«

Starodobniki, srečelov in disko. V Lescah bo po dveh letih organizirano srečanje Let's Bug Together, na katerega prihajajo vozila iz cele Evrope.

NIKA TOPORIŠ

Lesce – Volkswagen Hrošč klub Slovenija od 11. do 14. avgusta na letališču v Lescah organizira srečanje Volkswagnovih zračno hlajenih starodobnikov. V okviru srečanja bo poskrbljeno za hrano, pijačo, glasbo, srečelov, družabne igre ter ocenjevanje vozil.

Klub letos praznuje 30-letnico, zato je v soboto predvidena slovesnost, ki se je bodo udeležili štirje ustanovitelji kluba, župan Občine Radovljica in predsednik SVAMZ-a. Sobota bo tematsko obarvana v »disco fever«, zato organizatorji pozivajo vse udeležence, naj sebe in vozila uredijo v stilu diska.

Gorenjske babice s kuhanjem osvajajo splet

Jesenice – V sklopu projekta KUHAM DOMAče je RAGOR sodeloval v projektu Pasta Grannies z britansko vlogerko Vicky Bennison na čelu. Gre za ustvarjanje kuharskih posnetkov, ki v središče postavljajo italijanske babice in njihovo pripravo testenin, na Instagramu pa imajo »none« že več kot pol milijona sledilcev. Ekipa je lani obiskala Slovenijo in v sodelovanju s Špelo Ankele obiskala šest gorenjskih babic ter o njihovem kuhanju posnela filmček, ki je zdaj na ogled na kanalu YouTube. Sodelovale so Ana Roblek iz Bašlja z jušnimi rezanci oziroma »nudeljni«, Ana Žerovnik iz Stražišča pri Kranju z belimi krompirjevimi žganci, Bojana Pipan iz Zasipa z zmedenimi flancati, Brigita Ozebek z Dovjega z dovškimi krapji, Fani Kristan z Javornika s sirovimi štruklji in Marija Fister in Polona Fister Toplišek s Prezrenj z orehovo potico. Gre za jedi, ki jih gorenjske babice še danes rade pripravljajo. Tako zdaj tudi gorenjske babice osvajajo splet ...

Bojana Pipan iz Zasipa z zmedenimi flancati / Foto: posnetek zaslona

Komarji – koliko jih je v Sloveniji

Kranj – »Topli poletni večeri so kot nalašč za posedenje na terasi. In ravno takrat, ko je najprijetnejše, od nekod pribrenčijo komarji in vse uničijo. Pa koliko jih je! Koliko?« Tako so zapisali na Statističnem uradu Republike Slovenije, kjer v teh poletnih mesecih objavljajo razne zanimive statistične podatke, tudi o tem, koliko komarjev je v Sloveniji. A gre za komarje z veliko začetnico, torej ljudi, ki nosijo priimek Komar. Število prebivalcev in prebivalk Slovenije s priimkom Komar je po podatkih državnega statističnega urada 241. Statistična regija, ki ima največ prebivalcev s priimkom Komar, je osrednjeslovenska. A tudi na Gorenjskem je kar nekaj Komarjev, in sicer 38. No, tistih brenčočih z malo začetnico pa tudi ne manjka ...

vremenska napoved

Danes, jutri in v četrtek bo večinoma sončno.

TOREK

11/27 °C

SREDA

10/26 °C

ČETRTEK

9/26 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

